

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 555

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Ἐν Ἀθήναις, 24 Φεβρουαρίου 1891

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	"	8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Ἐν Ρωσσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἰμυλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ. — *A. Matthey* : Ἡ ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ, (Μετὰ εἰκόνων). — Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις : ΙΣΠΑΝΙΑ. — ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΧΑΡΙΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, Ἀμερικανικὸν διήγημα. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΑΓΓΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπέζων, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Α'

Ἡ λυχνία, μὲ τὸ λευκοκύανον αὐτῆς ἐλαιοδοχεῖον, ἦναπτεν ἐπὶ τῆς ἐστίας, ὅπισθεν βιβλίου, οὐτινος ἡ σκιά ἐκάλυπτε τὸ ἥμισυ τοῦ θαλάμου, καὶ ἀπετέλει ἤμερον λυκόφως, ὅπερ κατατέμνον τὸν λυχνοστάτην καὶ τὴν μακρὰν ἔδραν, ἔλουε τὰς παχείας πτυχὰς τῶν βελουδίων παραπετασμάτων, καὶ ἐκυάνουε τὰς ὑέλους τῆς ἐκ παλισάνδρου σκευοθήκης, τοποθετημένης ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο παραθύρων.

Ἡ ἰδιάζουσα ἀρμονία τοῦ οἰκήματος, τὸ κυανοῦν τῶν ἐπιστεγασμάτων, τῶν ἐπίπλων καὶ τοῦ τάπητος, ἐλαμβάνον, εἰς τὴν νυκτερινὴν ταύτην ὥραν, τὴν ἠδύτητα ἀτμώδους νέφους, ἀπέναντι δὲ τῶν παραθύρων, ἐν τῇ σιᾷ, ἡ κλίνη, ἐπίσης κεκαλυμμένη ἐκ βελούδου, παρίστα μέλανα ὄγκον, φωτιζόμενον μόνον ἐκ τῆς ὠχρότητος τῶν σινδονῶν.

Ἡ Ἑλένη, ἔχουσα τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, ἐν τῇ ἡσύχῳ αὐτῆς ἀνακπύσει, μητρὸς καὶ χήρας, ἀθροῦσως ἀνέπνευε.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς βαθυτάτης ταύτης ἡμερίας, τὸ ὠρολόγιον ἐσήμανε μίαν· ὁ θόρυβος τῆς συνοικίας εἶχε παύσει, καὶ μόνον οἱ Παρίσιοι ἀπέστελλον τὸν μεμακρυσμένον αὐτῶν ψίθυρον, ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Τροκαδέρου.

Ἡ λεπτὴ πνοὴ τῆς Ἑλένης, ἦτο τόσον ἐλαφρὰ, ὥστε δὲν ἀνύψουε τὴν ἀγνὴν γραμμὴν τοῦ τραχήλου τῆς· ἐκοιμᾶτο ἀταράχως καὶ βελήως, τηρούσα πλαγίαν κλίσιν, μὲ τὴν καστανόχρουν αὐτῆς κόμην, ἰσχυρῶς συμπεπλεγμένην, καὶ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην, ὡς ἐὰν εἶχε καταλάβει αὐτὴν ὁ ὕπνος, ἐνῶ ἠκροῦετο εἰς τὸ βάθος τοῦ κοιτῶνος, ἡ θύρα σπουδαστηρίου, εὐρέως ἠνεωγμένη, ἀπεικόνιζεν εἰς τὸν τοῖχον σκοτεινὸν τετράγωνον.

Οὐδεὶς κρότος ἠκούετο· ἡμίσεια ἐσήμανε· τὸ ἐκκρεμὲς εἶχεν ἀσθενῆ ἦχον, ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ ὕπνου, ὅστις κατεῖχεν ὀλόκληρον τὸν θάλαμον. Ὁ λύχνος ἐκοιμᾶτο, τὰ ἐπιπλα ἐκοιμῶντο, ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, πλησίον ἐβεβημένης λάμπας, γυναικεῖον ἐργόχειρον ἐκοιμᾶτο, οὕτως εἰπεῖν. Ἡ Ἑλένη ἀποκοιμηθεῖσα, διετῆρει τὸ σοβαρὸν καὶ ἀφελὲς ἦθός της.

Ἄμα ἐσήμανον δύο, ἡ ἡμερία αὕτη ἐταράχθη, στεναγμὸς ἠκούσθη ἀπὸ τὰ σκότη τοῦ σπουδαστηρίου, εἶτα ἐλαφρὸς ἦχος, συμπτυσσομένης ὀθόνης, καὶ ἡ αὐτὴ σιγὴ ἐπανε-

λήθη. Ἦδη ὁμως ἀναπνοὴ βεβιασμένη ἠκούετο. Ἡ Ἑλένη δὲν μετεκινήθη, ἀλλ' ἀποτόμως ἐξηγέρθη· τραυλισμὸς συγκεχυμένος, παιδίου πάσχοντος, τὴν ἀφύπνισεν.

Ἐφερε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν κροτάφων, ὡς μὴ ἀπαλλαγεῖσα ἐσέτι ἐκ τῆς νάρκης τοῦ ὕπνου, ὅτε κραυγὴ ὑπόκωφος τὴν ἔκαμε νὰ πηδήσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος.

— Ἰωάννα! Ἰωάννα! τί ἔχεις; ἀποκρίσου! ἠρώτησε.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ κοράσιον εἰσώπα, ἐτραύλισε σπευδούσα, ὅπως λάβῃ τὸν λύχνον,

— Θεέ μου! δὲν ἦτο καλὰ, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ κοιμηθῶ.

Εἰσῆλθεν ἐξάλλος εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ἔνθα βαθεῖα σιγὴ ἐβασίλευε· ἀλλ' ὁ λύχνος, ἐκλιπόντος ἤδη τοῦ ἐλαίου, εἶχε λάμψιν ὑποτρέμουσαν, καὶ ἐσχημάτιζεν ἐπὶ τοῦ φατωμάτος ἐρυθρὰν κηλίδα, στρογγύλην.

Ἡ Ἑλένη, κύψασα ἐπὶ τῆς σιδηρᾶς κλίνης, δὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ οὐδὲν ἐν ἀρχῇ· κατόπιν δέ, ἐν τῇ ὠχρολευκῇ λάμψει τῶν ἀνερριμμένων σινδονῶν, διέκρινε τὴν Ἰωάνναν ἀκαμπτον, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀνεστραμμένην, καὶ τοὺς μῦς τοῦ ἀχένου ἀκάμπτους καὶ σκληροῦς. Συσπασίς τις τῶν μυῶν, καθίστα δύσμορφον τὸ πτωχὸν καὶ ἀξιολάτρευτον πρόσωπόν της· οἱ ὀφθαλμοὶ της διετηροῦντο ἀνοικτοὶ καὶ προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ μεσοπτύχου τῶν παραπετασμάτων.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐκραύγασε, Θεέ μου! ἀποθνήσκει.

Καὶ ἀποθέσασα τὸν λύχνον, ἐψηλάφισε τὴν κόρην της, διὰ τῶν τρεμουσῶν χειρῶν της· δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεύρῃ τὸν σφυγμὸν, ἡ καρδία ἐφαίνετο ὅτι ἔπαυσε νὰ πάλλῃ· οἱ μικροὶ βραχίονες καὶ αἱ μικραὶ κνήμαι ἦσαν ἰσχυρῶς τεταμμένα. Τότε παράφορος καταστᾶσα ἐκ φόβου ἐκραύγασε:

— Τὸ παιδί μου ἀποθνήσκει! βοήθειαν! Παιδί μου! παιδί μου!

Ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, μηχανικῶς στρέφουσα καὶ προσκόπτουσα, χωρὶς καὶ αὐτὴ νὰ γνωρίζῃ ποῦ ἤθελε νὰ ὑπάγῃ κατόπιν ἐπανῆλθεν ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, καὶ ἐρρίφθη ἐκ νέου πρὸ τῆς κλίνης, κρᾶζουσα πάντοτε βοήθειαν. Ἐλαβε τὴν Ἰωάνναν εἰς τοὺς βραχίονας, κατῆσπάζετο τὴν κόμην καὶ περιήγαγε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ σώματός της, ἱκετεύουσα αὐτὴν νὰ ἀποκριθῇ μίαν λέξιν, μίαν μόνην λέξιν. Ποῦ ἔπασχε; μήπως ἤθελε νὰ λάβῃ ποτὸν ἐκ τῆς προτεραιίας; μήπως ἠδύνατο ὁ καθαρὸς ἀήρ νὰ τὴν ἐμψύχωσῃ; καὶ ἐπέμενε ἰσχυρογυμνάτως θέλουσα νὰ ἀκούσῃ αὐτὴν νὰ ὀμιλήσῃ.

— Ὅμιλήσον μοι! Ἰωάννα! ὦ! ὁμιλήσον μοι, σὲ καθικετεύω. Θεέ μου!

Καὶ ἀγνοῦσα τί νὰ πράξῃ, οὕτω ἀποτόμως τὴν νύκτα, καὶ μάλιστα ἄνευ φωτός, διότι αἱ ἰδέαι τῆς συνεχέοντο, ἐξηκολούθει νὰ ὀμιλῇ πρὸς τὴν κόρην τῆς, ἐρωτώσα καὶ ἀποκρινομένη ἀντ' αὐτῆς μὴπως τὴν ἐπίσπε τίποτε εἰς τὸν στόμαχον! ὄχι! εἰς τὸν λαιμόν; οὔτε μὴπως ἔχει ἀνάγκη ἀναπαύσεως; καὶ προσεπάθει ὅπως αὐτὴ ἡ ἰδία μαντεύσῃ. Πλὴν ἡ ἀλλοίωσις τῆς θυγατρὸς τῆς, ἀκινήτου μεταξὺ τῶν βραχιόνων τῆς, τῆς ἐσπάραττε τὰ σπλάγχνα τὴν ἰθεώρει σπασμωδικῶς καὶ ἄπνου, προσεπάθει νὰ σκέπτηται, καὶ ἀνθίστατο εἰς τὴν ἀνάγκη νὰ κραυγάζῃ.

Αἴφνης ἀκουσίως ἔρρηξε κραυγὴν διέτρεξε τὸ ἐστιατόριον καὶ τὸ μαγειρεῖον καλοῦσα:

— Ροζαλία! Ροζαλία! Γρήγορα ἰατρόν, τὸ παιδί μου ἀποθνήσκει!

Ἡ ὑπὴρέτις, ἥτις ἐκοιμᾶτο εἰς μικρόν τι δωμάτιον ὄπισθεν τοῦ μαγειρείου, ἔρρηξεν ὡσαύτως κραυγὰς. Ἡ Ἐλένη ἐπανῆλθε δρομαίως, ἐκτύπη τοὺς πόδας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, φέρουσα μόνον ὑποκάμισον, χωρὶς νὰ φαίνεται αἰσθανομένη τὸ ψῦχος τῆς ψυχρᾶς ταύτης νυκτὸς τοῦ Φεβρουαρίου. Εἶχε λοιπὸν ἡ ὑπὴρέτις τὴν πρόθεσιν νὰ ἀφήσῃ νὰ ἀποθάνῃ τὸ τέκνον τῆς; Μόλις εἶχε παρέλθει στιγμή, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἐπανῆλθεν ἀμέσως εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ βιαίως ψηλαφῶσα, ἐνεδύθη τὸ μεσωφόριόν τῆς, καὶ ἐκάλυψε τοὺς ὤμους διὰ σαλίου, ἀνέτρεπε τὰ ἐπιπλα, καὶ ἐπλήρου ἐκ τῆς ὀρυγῆς τῆς ἀπελπισίας τῆς, τὸν θάλαμον, ἔνθα ἄκρα σιγὴ ἐπεκράτει. Εἶτα, ὑποδυθεῖσα συρτὰς ἐμβάδας καὶ ἀφήσασα τὰς θύρας ἠνεωγμένας, κατῆλθεν ἡ ἰδία, τὰς τρεῖς ὀροφάς, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ καλέσῃ ἰατρόν μόνη τῆς.

Ὅτε ἡ οἰκοφύλαξ ἔσυρε τὸν θάμιγγα, ἡ Ἐλένη εὐρέθη ἔξω, μὲ τὰ ὦτα βομβοῦντα, καὶ τὴν κεφαλὴν συγκεχυμένην. Κατῆλθε ταχέως τὴν ὁδὸν Vineuse καὶ ἔκρουσε τὸ ρόπτρον τῆς οἰκίας τοῦ ἰατροῦ Βωδίνου, ὅστις ἐθεράπευε τὴν Ἰωάνναν.

Ἰπὴρέτις, ἐκ μεμακρυσμένης ἀποστάσεως, τῇ ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ ἰατρός εὐρίσκετο παρὰ τινι γυναικί ἐπιτόκῳ.

Ἡ Ἐλένη ἔμεινεν ἐμβρόντητος ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, δὲν ἐγνώριζεν ἄλλον ἰατρόν, εἰς τὸ Παισιῆ. Ἐπὶ τινι καιρὸν διέτρεχε τὰς ὁδοὺς, προσβλέπουσα τὰς οἰκίας. Ἐλαφρὸς καὶ ψυχρὸς ἄνεμος προστέπνεε, καὶ αὐτὴ ἐβάδιζε μὲ τὰς συρτὰς αὐτῆς ἐμβάδας, ἐπὶ μαλακοῦ στρώματος χιόνος, ἥτις εἶχε πέσει κατὰ τὴν νύκτα καὶ εἶχε πάντοτε τὴν κόρην τῆς ἔμπροσθέν τῆς, μὲ τοιοῦτον στοχασμὸν ἀγωνίας, ὅτι αὐτὴ τὴν ἰθανάτου, μὴ εὐρίσκουσα παράτα ἰατρόν.

Τότε, ἐνῷ ἀνήρχετο τὴν ὁδὸν Vineuse, ἤρπασεν ἐν ρόπτρον, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἴσως πληροφορίαν τινά. Ἐκρούσε καὶ αὐτίς, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἔσπευδε νὰ τῇ ἀνοίξῃ, καὶ ὁ ἄνεμος ὀλοὲν προσώθει τὸ λεπτὸν μεσωφόριον ἐπὶ τῶν κνημῶν τῆς, ἐνῷ οἱ βόστρυχοι αὐτῆς ἐκυμαίνοντο ἐν ἀταξίᾳ.

Τέλος, ὑπὴρέτης ἦλθε καὶ τῇ ἠνοιξε δόσας συγχρόνως τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ ἰατρός Δεβέρλος ἐκοιμᾶτο ἡ οἰκία, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε κτυπήσει, ἀνῆκεν εἰς ἰατρόν, ὁ οὐρανὸς λοιπὸν δὲν τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει! Τότε, ὤθησε τὸν ὑπὴρέτην, ὅπως εἰσέλθῃ καὶ ἐπανελάβανε:

— Τὸ παιδί μου! τὸ παιδί μου, ἀποθνήσκει... εἶπέτε πρὸς αὐτὸν νὰ ἔλθῃ.

Ἦτο δὲ μικρόν τι μέγαρον πολυτελῶς ἠυπερησιμένον ἀνῆλθεν οὕτω μίαν ὀροφὴν, παλαίους πρὸς τὸν ὑπὴρέτην, καὶ ἀπεκρίνατο πρὸς ὅλας αὐτοῦ τὰς παρατηρήσεις, ὅτι τὸ τέκνον τῆς ἀπέθνησκε· ἀφιχθεῖσα δὲ εἰς δωμάτιόν τι, σκοπὸν εἶχε νὰ περιμεῖνῃ· πλὴν ὡς ἤκουσε πρὸς τὰ πλάγια νὰ ἐγείρηται ὁ ἰατρός, προσήγγισε, καὶ ὠμίλησε διὰ μῖσου τῆς θύρας:

— Γρήγορα, κύριε, σῶς καθικετεύω... τὸ παιδί μου ἀποθνήσκει

Καὶ ὅταν ὁ ἰατρός ἐπαρουσιάσθη ἐν ἀταξίᾳ, ἄνευ λαϊμοδέτου, τὸν ἔσυρε καὶ δὲν τῷ ἐπέτρεψε νὰ ἐνδύθῃ πλειότερον. Αὐτὸς τὴν ἀνεγνώρισε· κατῴκει τὴν γειτονικὴν οἰκίαν, ἥτις ἀνῆκεν εἰς αὐτόν.

Ὅστω, ὅταν ὠδήγησεν αὐτήν, ἵνα διέλθῃ διὰ τοῦ κήπου, ὅπως βραχύνωσι τὴν ὁδόν, διὰ μέσου θύρας συγκαίνωνούσης μετὰ τῶν δύο οἰκημάτων, ἡσθάνθη ἀπότομον ἐξέγερσιν τῆς μηνῆμος.

— Ἀληθῶς, ἐψιθύρισε, εἰσθε ἰατρός, καὶ ἐγὼ τὸ εἶχα λησμονήσει· βλέπετε! ἔγινα τρελλή, ἅς σπεύσωμεν.

Ὅταν ἔφθασαν τὴν κλίμακα, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἐξέλθῃ πρῶτος· ποτὲ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ μὲ εὐλαβέστερον τρόπον.

Ἐπάνω ἡ Ροζαλία διέμενε παρὰ τῇ Ἰωάννᾳ καὶ εἶχεν ἐπιδιορθώσῃ τὸν ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου εὐρισκόμενον λαμπτήρα, ὅτε ὁ ἰατρός εἰσῆλθεν, ἔλαβε τοῦτον καὶ ἐφώτισεν ἀπλῆτως τὸ κοράσιον, ὅπερ ἐτήρει ἀκαμψίαν ἐπώδυνον· μόνον ἡ κεφαλὴ, εἶχεν ἐξολισθήσει ἐκ τῶν βιαίων συσπάσεων ἀπεικονιζομένων εἰσέτι ἐπὶ τοῦ προσώπου· ἐπὶ τινι καιρὸν δὲν εἶπε λέξιν, ἔδωκε μόνον τὰ χεῖλη. Ἡ Ἐλένη προσέβλεπεν αὐτὸν ἐν ἀγωνίᾳ· ὅταν δὲ παρετήρησεν ἐκεῖνος τὸ βλέμμα μητρὸς, ἥτις ἐζητεῖτο τὴν βοήθειάν του, ἐτραύλισεν:

— Δὲν ἔχει τίποτε... Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μένῃ ἐδῶ, ἔχει ἀνάγκη ἀέρος.

Ἡ Ἐλένη, διὰ χειρονομίας ταχείας, τὴν ἔφερον ἐπὶ τῆς ἀγκάλῃς τῆς, ἡσθάνθη τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ ἰατροῦ διὰ τὸν παρήγορον αὐτοῦ λόγον καὶ ἀμετρος χαρὰ ἤρχισε νὰ πληροῖ τὴν καρδίαν τῆς. Ἀλλὰ μόλις εἶχεν ἀποθέσει τὴν Ἰωάνναν ἐπὶ τῆς μεγάλης κλίνης, τὸ πτωχὸν μικρὸν σῶμα τῆς κόρης κατελήφθη ὑπὸ ἰσχυρῶν σπασμῶν. Ὁ ἰατρός εἶχεν ἀφαιρέσει τὸ ἐπικάλυμμα τοῦ λαμπτήρος, καὶ λευκὴ λάμψις ἐπλήρωσε τὸ δωμάτιον· ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον, καὶ ἔδωκε διαταγὴν πρὸς τὴν Ροζαλίαν νὰ ἀποσύρῃ τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης, ἡ δὲ Ἐλένη ἀναλαβοῦσα μικρόν τι ἐκ τῆς ἀγωνίας ἐτραύλισεν:

— Ἀλλ' αὐτὴ ἀποθνήσκει, κύριε... ἰδέτε! λοιπὸν ἰδέτε... δὲν τὴν ἀναγωνίζω πλέον.

Δὲν ἀπεκρίνατο· παρηκολούθει τὸν παροξυσμὸν μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐν τέλει εἶπε,

— Περάσατε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς κλίνης, κρατήσατέ τῆς τὰς χεῖρας, ὅπως μὴ ἀμύσηται· οὕτω, ἐλαφρά, μὴ δυνατά. Μὴν ἀνησυχῆτε, εἶνε ἀνάγκη ἡ κρίσις νὰ διατρέξῃ τὰ στάδιά τῆς.

Καὶ ἀμφοτέρω κλίναντες ὑπεράνω τῆς κλίνης ὑπεστήριζον τὴν Ἰωάνναν, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀνετινάσσοντο ὑπὸ σφοδρῶν κλονισμῶν· ὁ ἰατρός ἐκόμβωσε τὸ ἔνδυμά του, ὅπως ἀποκρύψῃ τὸν γυμνὸν αὐτοῦ τράχηλον· ἡ Ἐλένη ἔμενε κεκαλυμμένη διὰ τοῦ σαλίου, ὅπερ εἶχε ρίψει ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς, ἀλλ' ἡ Ἰωάννα, ἀγωνιζομένη νὰ ἀποκρούῃ, ἀπέσυρε τὴν ἑτέραν γωνίαν τοῦ σαλίου, καὶ ἐξέκόμβωσε τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ ἐνδύματός τῆς, ὅπερ δὲν εἶχε παρατηρήσει ποσῶς. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἔβλεπεν.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ παροξυσμὸς κατέπαυεν. Ἡ μικρὰ ἐφάνη μεταπεσοῦσα εἰς μεγάλην νάρκην, ὅπως καθησυχάσῃ δὲ τὴν μητέρα ὁ ἰατρός διὰ τὴν αἰσίαν ἔκθασιν τῆς κρίσεως, παρέμεινε πλησίον τῆς ἀνησυχολημένος· παρετήρει τὴν ἀσθενῆ πάντοτε, καὶ ἤρχισε νὰ καθυποβάλλῃ βραχείας τινὰς ἐρωτήσεις εἰς τὴν Ἐλένην, παραμένουσαν ὀρθίαν, εἰς τὸ μεταξύ τοῦ κλίνης διάστημα.

— Ποίαν ἡλικίαν ἔχει ἡ κόρη;

— Ἐνδεκα ἐτῶν καὶ ἡμίσεως, κύριε.

Ἐμεσολάβησε βραχεῖα σιωπὴ, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκυψεν ὅπως ἀνεγείρῃ τὸ κεκλεισμένον βλέφαρον τῆς Ἰωάννας, καὶ παρατηρήσῃ τὸν ἐπιπεφυκότα τῶν ὀφθαλμῶν, μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθησε τὴν ἔρευνάν του, χωρὶς νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῆς Ἐλένης.

— Ἐλαβε σπασμούς νεωτέρα ;

— Μάλιστα κύριε, πλὴν οἱ σπασμοὶ οὗτοι ἐξέλιπον εἰς ἡλικίαν ἕξ ἐτῶν. Εἶνε πολὺ λεπτοκαμωμένη· εἶνε τώρα ὀλίγαι ἡμέραι, ὅπου δὲν μοῦ ἐφαίνετο καλὰ· παρεπονείτο διὰ νυγμούς, τὴν ἔβλεπα ἐνίοτε ἀρηρημένην.

— Γνωρίζετε ἂν νευρικὰ ἀσθενεῖαι προτέβαλλον τὴν οικογένειάν σας ;

— Δὲν ἤξεύρω· ἡ μητέρα μου ἀπέθανεν ἀπὸ στηθικὸν νόσημα.

Ἐδίστασεν, ἡ μᾶλλον ἠσχύνθη, νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ προμήτωρ αὐτῆς εὕρισκετο ἐγκεκλεισμένη εἰς Σωφρονιστήριον· ὅλη τῆς ἡ ἀνιούσα συγγένεια ἐπαρουσίαζε τοιαύτας παθήσεις.

— Φυλαχθῆτε, ἐφώνησε ζωηρῶς ὁ ἰατρός, ἰδὲ καὶ νέος παροξυσμός.

Ἡ Ἰωάννα μόλις εἶχεν ἀνοιξοί τοὺς ὀφθαλμούς· πρὸς στιγμὴν περιήγαγε τριγύρω τὰ βλέμματά της, μὲ ἦθος τι ἐκστάσεως, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν· ἀκολούθως τὸ βλέμμα της κατέστη ἀπλανές, τὸ σῶμά της ἀνεκλίθη πρὸς τὰ ὀπίσω, τὰ μέλη της, ἐγένοντο τεταμένα καὶ ἀκαμπτα· ἐνῶ ἦτο καταπόρφυρος, ἀμέσως ὠχρίασε πελιδνὴν ὠχρότητα· καὶ οἱ σπασμοὶ ἐξεδηλώθησαν.

— Μὴ τὴν ἀφίνετε ἐλευθέραν, ἐπανάλαβεν ὁ ἰατρός λάβετε τὴν ἄλλην τῆς χεῖρα.

Ἐσπευσε πρὸς τὸν λυχνοστάτην, ἐφ' οὗ εἰσερχόμενος εἶχεν ἀφήσει μικρὰν φαρμακοθήκην, ἐπανῆλθε κρατῶν φιαλιδίων τι, ὅπερ ἔδωκε νὰ εἰσπνεύσῃ τὸ κοράσιον, ἀλλ' ἡ εἰσπνοὴ αὕτη τῆς ἐπροξένησε τὸ αἶσθημα ἰσχυρᾶς μαστιγώσεως, τοιοῦτον δὲ κλονισμόν ὑπέστη, ὥστε διεξέφυγε τῶν χειρῶν τῆς μητρὸς της.

— Ὅχι αἰθέρα! ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ τῆς προσβληθεῖσα ἐκ τῆς ὁσμῆς· ὁ αἰθὴρ τὴν καθιστᾷ τρελλήν.

Μετὰ κόπου ἀμφότεροι κατώρθωσαν νὰ τὴν ὑποστηρίξωσιν· ἔλαβεν ἰσχυροὺς σπασμούς, στηριζομένη ἐπὶ τῶν πτερνῶν, καὶ τοῦ ἀχένου, ὥσει ἐκάμπτετο δίχα. Εἶτα ἐπανάπιπτε, καὶ ἐκινεῖτο διὰ ταλαντεύσεως, ἥτις τὴν ἔριπτεν ὅτε μὲν εἰς τοῦτο, ὅτε δὲ εἰς ἐκεῖνο τὸ πέρασ τῆς κλίνης. Οἱ δάκτυλοί της ἦσαν συνεσφιγμένοι καὶ ὁ ἀντίχειρ κεκαμμένος πρὸς τὴν παλάμην· αἶφνης τοὺς ἤνοιγε, καὶ μὲ τοὺς δακτύλους διίσταμένους ἐζήτει νὰ δράξῃ ἀντικείμενα ἐν τῷ κενῷ, ὅπως τὰ κλώθη. Συνήνητσε δὲ τὸ σάλιον τῆς μητρὸς της καὶ εἰς αὐτὸ προσεκολληθῆ· ἀλλ' ὅπερ ἰδίως ἐβασάνιζε ταύτην, ἦτο, ὡς ἡ ἴδια ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἀνεγνώριζε πλέον τὴν κόρην της, ὁ πτωχὸς αὐτῆς ἄγγελος μὲ τόσον ὠραίαν φυσιγνωμίαν, εἶχε τὸν χαρακτῆρα ἡλλοιωμένον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἀφανεῖς ἐντὸς τῶν κογχῶν των, δεικνύοντας μόνον τὴν μαρμαίρουσαν κυανὴν αὐτῶν λευκότητα.

— Βοηθήσατέ την, σὰς κχικετεύω, ἐψιθύρῃσεν ἡ Ἐλένη, αἱ δυνάμεις μου μὲ ἐγκατέλιπον, κύριε.

Καὶ ἀνεπόλησεν εἰς τὴν μνήμην της, ὅτι ἡ κόρη μιᾶς γειτονίσσης της, ἐν Μασσαλίᾳ, ἐτελεύτησε πνιγείσα ἐν παρομοίῳ παροξυσμῷ· ἴσως ὁ ἰατρός τὴν ἠπάτα ἀπὸ οἶκτον, καὶ ἐπίστευεν ὅτι εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἠδύνατο νὰ αἰσθανθῆ εἰς τὸ πρόσωπον τὴν τελευταίαν πνοὴν τῆς Ἰωάννας, τῆς ὁποίας ἡ ἀναπνοὴ διακοπτομένη ἐπίσχετο, καὶ τότε καταλυπημένη, τεταραγμένη, ἐξ οἴκου καὶ φρίκης, ἔκλαιε, καὶ τὰ δάκρυά της προσέπιπτον ἐπὶ τῆς γυμνῆς ἀθρότητος τοῦ παιδίου, ὅπερ εἶχεν ἀπορρίψει τὰ καλύμματα.

Ὁ ἰατρός ἐν τούτοις διὰ τῶν μακρῶν καὶ εὐκάμπτων αὐτοῦ δακτύλων, ἐνήργει ἐλαφρὰς προστριβάς κατὰ τὴν βάσιν τοῦ ἀχένου, καὶ ἡ ἔντασις τοῦ παροξυσμοῦ παρῆλθεν.

Ἡ Ἰωάννα, μετὰ τινὰς βραδείας κινήσεις, διέμεινεν ἀκίνητος. Ἐπανάπεσεν εἰς τὸ μέσον τῆς κλίνης, μὲ τὸ σῶμα καὶ τοὺς βραχίονας τεταμένους, τὴν κεφαλὴν ἐπερειδωμένην ἐπὶ τοῦ ὠτός, καὶ κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους· προσφεύστατα δὲ ἠδύνατό τις νὰ ὀνομάσῃ αὐτὴν, μικρὸν Χριστόν. Ἡ Ἐλένη

ἔκυψε καὶ ἐρίλησεν αὐτὴν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ μετώπου.

— Παρῆλθε πλέον ὁ παροξυσμός; ἠρώτησε μὲ ἀσθενεστάτην φωνήν· περιμένετε καὶ ἄλλους :

Ἐποίησε σχῆμά τι ὑπεκφυγῆς· εἶτα ἀπεκρίθη :

— Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν οἱ ἄλλοι δὲν θὰ ἔχωσι τοιαύτην ἔντασιν.

Ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ροζαλίαν ποτήριον καὶ φιάλην. Ἐπλήρωσε τὸ ποτήριον κατὰ τὸ ἦμισυ, ἔλαβε δύο νέα φιαλίδια, ἐμέτρησεν ὀλίγας σταγόνας, καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἐλένης, ἥτις ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν τοῦ κορασίου, εἰσήγαγε διὰ τῶν κεκλεισμένων αὐτῆς ὀδόντων, ἐν κοχλιάριον ἐκ τοῦ φαρμάκου.

Ἡ λάμπα ἦναπτεν, ἰσχυρῶς φωτίζουσα διὰ τῆς λευκῆς αὐτῆς φλογὸς τὴν ἀταξίαν τοῦ θαλάμου, ἐνθα τὰ ἐπιπλαῖον ἦσαν ἀνεστραμμένα, τὰ ἐνδύματα, ὅσα ἡ Ἐλένη εἶχε ρίψει ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος ἐνὸς ἀνακλιντροῦ ὅπως κοιμηθῆ, εἶχον ἐξολισθηεὶ κατὰ γῆς καὶ ἐκάλυπτον τὸν τάπητα. Ὁ ἰατρός βαδίτων προσέκρουσεν ἐπὶ τινος στηθοδίσμου, τὸν ὅποιον ἀνήγειρεν ὅπως μὴ συναντήσῃ αὐτὸν καὶ αὐθις ὑπὸ τοὺς πόδας του· ὁσμὴ τις ἱεροβοτάνης ἐζήρχετο ἐκ τῆς ἀτάκτου κλίνης, καὶ τῶν διεσκορπισμένων ὀθονῶν· τὸ πᾶν δὲ παρίστα στενὴν οικειότητα, γυναικίως ἐλευθέρως ἐπιδεικνυομένης· ὁ ἰατρός ἐζήτησεν ὁ ἴδιος λεκάνην, διέβρεξε τεμάχιον ὀθόνης καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐπὶ τῶν κροτάφων τῆς Ἰωάννας.

— Θὰ κρυώσετε, κυρία, ἐψιθύρῃσεν ἡ Ροζαλία, ἥτις ἐτουρτούριζεν ἐκ τοῦ ψύχους, νὰ κλείσω τὸ παράθυρον ;... ὁ ἀγρ εἶναι πολὺ σφοδρός.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξεν ἡ Ἐλένη, ἄφες το ἀνοικτόν... Δὲν ἔχει οὕτω, κύριε ;... .

Ἐλαφρὰ κύματα ἀέρος, εἰσερχόμενα, ἀνερίπιζον τὰ παραπετάσματα· αὐτὴ δὲν τὰ ἠσθάνετο. Ἐν τούτοις τὸ σάλιον εἶχεν ἐντελῶς ἐξολισθηεὶ τῶν ὤμων της, καὶ ἄφινε ν' ἀποκαλύπτηται ἡ ἀρχὴ τοῦ στήθους· ἐκ τῶν ὀπισθεν τὸ μεταύχενον, ἀπεκκεδιδόμενον, ἄφηνε νὰ πέπτωσιν οἱ βόστρυχοι, μέχρι τῶν νεφρῶν. Εἶχεν ἀπογυμνώσει τοὺς βραχίονας, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ φαίνεται ταχύτερα. Ἐπιλήσμων εἰς ὄλα, δὲν εἶχε κατὰ νοῦν ἄλλο, εἰμὴ τὴν πάθησιν τοῦ τέκνου της, καὶ πρὸ αὐτῆς ἀψηφῶσα τὴν παρουσίαν τοῦ ἰατροῦ, δὲν ἐσκέπετο περιπλέον διὰ τὸ ἀτημέλητον αὐτῆς, διὰ τὸ ἀνοιγμα τοῦ χιτῶνος, τὸν ὅποιον ἡ Ἰωάννα πρὸ μικροῦ εἶχε σύρει.

— Σηκώσατέ την ὀλίγον, εἶπεν ὁ ἰατρός· οὐχὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον... Δόσατέ μοι τὴν χεῖρά σας.

Ἐλαβε τὴν χεῖρά της, ἣν ἔθεσεν ὁ ἴδιος ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ κορασίου, εἰς τὸ ὅποιον ἠθέλησε νὰ προσφέρῃ καὶ πάλιν ἐν κοχλιάριον ἐκ τοῦ φαρμάκου· εἶτα ἐκάλεσεν αὐτὴν πλησίον του μεταχειριζόμενος ἀντὶ βοηθοῦ· ἐνῶ αὐτὴ προσεφέρετο μετὰ θρησκευτικῆς πειθοῦς, βλέπουσα τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω τροπὴν τῆς θυγατρὸς της.

— Ἰδοῦ... στηρίζατε τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ ὤμου σας ἐπ' ὀλίγον ὅπως ἀκροασθῶ.

Ἡ Ἐλένη ἔπραξε κατὰ τὴν παραγγελίαν του· εἶτα αὐτὸς ἐκλίεν ἐπὶ τὸν ὤμον, ὅπως θέσῃ τὸ οὖ· ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς Ἰωάννας, ὅτε προσήψατο ἀκροθιγῶς διὰ τῆς παρεῖας τοῦ γυμνοῦ αὐτῆς ὤμου, καὶ ἀκροαζόμενος τοῦ στήθους τοῦ παιδίου, ἠδυνήθη νὰ ἀντιληφθῆ καὶ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας τῆς μητρὸς· ὅτε δὲ ἀνηγέρθη, ἡ πνοὴ αὐτοῦ συνήνητσε τὴν ἰδικήν της.

— Οὐδὲν παρουσιάζει ἐκ τοῦ στήθους, εἶπεν ὁ ἰατρός, ἡσυχάσατε, ἐνῶ αὐτὴ ἠγάλλετο· ἐπαναθέσατέ την ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐπειδὴ εἶνε ἄδικον νὰ τὴν βασανίζωμεν ἐπὶ πλέον.

Νέος παροξυσμὸς ὑπεσημάνθη, πλὴν ὑπῆρξεν ὄλως ἐλαφρὸς, ἡ Ἰωάννα ὠμίλησε διακεκομμένας τινὰς λέξεις. Δύο ἀκόμη παροξυσμοὶ ἐξημβλώθησαν, εἰς ἐπάλληλα διαστήματα, καὶ τὸ παιδίον ὑπέπεσεν εἰς νέαν νάρκην, ἥτις ἐνέβαλε τὸν ἰατρὸν εἰς νέαν ἀνησυχίαν· εἶχεν ἀποκοιμηθῆ μὲ τὴν κεφαλὴν

ὕψωμένην, μὲ τὸ ἐφάπλωμα ὑπὸ τὸν πώγωνα, καὶ ἐπὶ μίαν σχεδὸν ὥραν παρέμενον ἐν ἐγρηγόρσει, ὡσεὶ ἀνέμενε τὴν τακτοποιήσιν τῆς ἀναπνοῆς τῆς. Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς κλίνης ἡ Ἑλένη ἀνέμενον ἐπίσης ἀκίνητος.

Βαθμηδὸν, ἀκριά γαλήνην ἤρχισε νὰ καταλαμβάνη τὸ πρόσωπον τῆς Ἰωάννας. Ἡ λάμπα τὴν ἐφώτιζε διὰ τοῦ ξανθοῦ αὐτῆς φωτός, καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς ἀνελάμβανε τὸ ἀξιάγαστον ὡσείδες, ὀλίγον τι ἐπίμνηκες, ἔχον χάριν καὶ λεπτότητα αἰγός, οἱ ὠραῖοι ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν κεκλισμένοι, καὶ ἐκ τῶν πλατέων, κυανολευκῶν καὶ διαφανῶν αὐτῆς βλεφάρων, ἐμαντεύετο ἡ σκοτεινὴ λάμψις τοῦ βλέμματός. Ἡ λεπτὴ ρίς τῆς ἀνέπνεεν ἡσύχως, τὸ στόμα τῆς, ὀλίγον μέγα, ἐμειδία ἀόριστον μειδίαμα, καὶ ἐκοιμάτο οὕτω ἐπὶ στρώματος ἐκ μελανῶν ἐξηπλωμένων βοστρύχων.

— Ἦδη τὸ πᾶν παρήλθεν, εἶπεν ὁ ἰατρός, δι' ἐσβεσμένης φωνῆς, καὶ ἐστράφη, τακτοποιῶν τὰ φιαλιδιά του, ἐτοιμαζόμενος νὰ ἀναχωρήσῃ.

Ἡ Ἑλένη ἐπλησίασεν αὐτὸν λαβοῦσα ἱκετευτικὴν στάσιν.

— ὦ! κύριε, ἐψιθύρισε, μὴ μὲ ἀφήσετε, περιμείνατε ὀλίγα λεπτά ἀκόμη, μήπως παρουσιασθῶσι καὶ ἄλλοι παροξυσμοί, πρὸς ὑμᾶς χρεωστῶ τὴν ζωὴν τῆς.

Τῇ ὑπέδειξεν, ὅτι δὲν εἶχε πλέον νὰ φοβῆται, παρέμεινον ὁμῶς, ὅπως τὴν καθουχάσῃ. Εἶχεν ἀποστείλῃ τὴν Ροζαλίαν νὰ κοιμηθῇ. Μετ' ὀλίγον ἐπεφάνη ἡ ἡμέρα, γλυκεῖα καὶ ψυχρά, ὡς ἐκ τῆς καταπεσούσης χιόνος, ἥτις διετῆρει εἰσέτι λευκάς τῶν οἰκιῶν τὰς στέγας. Ὁ ἰατρός μετέβη ὅπως κλείσῃ τὸ παράθυρον, καὶ ἀμφότεροι ἀντήλλαξαν ὀλίγας λέξεις, ἐν τῷ μέσῳ τῆς βαθυτάτης αὐτῆς ἡρεμίας, διὰ φωνῆς ταπεινοτάτης.

— Τὸ νόσημά τῆς δὲν εἶνε σπουδαῖον, σὰς διαβεβαίω, ἔλεγε οὗτος, καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν τῆς, ἔχει ἀνάγκη μεγάλης ἐπιμελείας. Φροντίσατε κυρίως εἰς τὸ νὰ διαγῆ βίον ἤρεμον, τακτικόν, ἀνευ περιπασμῶν.

Καὶ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς, προσέθηκε καὶ ἡ Ἑλένη:

— Εἶναι τόσοον εὐαίσθητος, τόσοον νευρική. . . δὲν κατισχύω ἐπ' αὐτῆς πάντοτε διὰ τὰ ἐλάχιστα αἰσθάνεται χαράν, καὶ διὰ τὸ τίποτε θλίψιν, ὅπερ μὲ ἀνησυχεῖ σπουδαίως, ἔχει πολὺ ζωντὰν τὴν αἰσθησιν. . . Μὲ ἀγαπᾶ μετὰ πάθους, μετὰ τινος ζηλοτυπίας, ὥστε ἀμέσως κατκλαμβάνεται ἀπὸ λυγμούς, ὡς ἂν ἤθελον τολμηθεῖ νὰ θωπεύσω ἄλλο παιδίον.

Ὁ ἰατρός ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἐπαναλαμβάνων:

— Μάλιστα, μάλιστα, εὐαίσθητος, νευρική, ζηλότυπος. Δὲν εἶναι νομίζω ὁ ἰατρός Βωδῖνος, ὅστις ἐπιμελεῖται αὐτῆς; Ὅθ' ὀμιλήσω περὶ αὐτῆς μαζὺ του καὶ θὰ τῆς ἐφαρμόσω μίαν ἀποτελεσματικὴν θεραπείαν. Εὕρσκεται εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ὑγιεία μιᾶς γυναικὸς ἀποφασίζεται.

Καὶ βλέπουσα αὐτὸν τόσοον ἀφοσιωμένον, ἡ Ἑλένη ἠσθάνθη τάσιν ὅπως ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς.

— ὦ! πόσον σὰς εἶμαι, κύριε, εὐγνώμων, εἶπε διὰ τὸν κόπον, τὸν ὅποιον λαμβάνετε!

Εἶτα, ἐπειδὴ εἶχεν ἀνυψώσει τὴν φωνήν, ἦλθε καὶ ἔκυψεν ὑπεράνω τῆς κλίνης, ἐκ φόβου, μήπως εἶχεν ἐξυπνήσει τὴν Ἰωάνναν τὸ κοράσιον ἐκοιμάτο, κατακόκκινον, μὲ τὸ ἀόριστον μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη.

Τὸν ἤρεμον θάλαμον, κατεῖχεν ἀνία τις καὶ ἀποχαύνωσις, ἥτις συνηθροίσθη καὶ ἀνεπαύετο ἐκεῖ, ἐπὶ τῶν ἐπιστεγασμάτων, τῶν ἐπίπλων καὶ τῶν διεσκορπισμένων ἐνδυμάτων τὸ πᾶν ἐπνίγετο καὶ ἡμαυροῦτο πρὸ τῆς πρωϊνῆς αἴγλης εἰσερχομένης διὰ τῶν δύο παραθύρων.

Ἡ Ἑλένη καὶ αὐθις ἔστη ὀρθία, εἰς τὸ μεταξὺ τοίχου καὶ κλίνης διάστημα, ὁ ἰατρός κατεῖχε τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς κλίνης, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἡ Ἰωάννα ἐκοιμάτο μὲ τὴν ἐλαφρὰν πνοὴν τῆς.

— Ὁ πατήρ τῆς πάντοτε ἦτο φιλάσθενος, προσέθετο

ἡδέως ἡ Ἑλένη, ἐπαναλαμβάνουσα τὴν διακοπεῖσαν συνδιάλεξιν· ἐγὼ πάντοτε εἶμαι ὑγιής.

Ὁ ἰατρός, ὅστις δὲν τὴν εἶχεν εἰσέτι παρατηρήσει, ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ μειδίαμα, τόσοον εὕρισκεν αὐτὴν ὑγιᾶ καὶ ἀκμαίαν· ἐμειδίασε καὶ ἐκείνη ὁμοίως, μὲ τὸ ὠραῖον καὶ γλυκὺ αὐτῆς μειδίαμα· ἡ ἀνθρᾶ τῆς ὑγεία τὴν καθίστα εὐδαίμονα.

Ἐν τοσοῦτῳ, ὁ ἰατρός δὲν ἀπεμάκρυνεν ἐξ αὐτῆς τὸ βλέμμα· οὐδέποτε εἶχε παρατηρήσει ἐντελεστέραν καλλομένην ὑψηλὴν, μεγαλοπρεπῆς, ὁμοιάζε θεότητα καστανόχρουν, κεχρυσωμένην εἰς ξανθὴν ἀντανάκλασιν· ὡς ἂν ἐστρεφε βραδέως τὴν κεφαλὴν, ἡ πλαγία αὐτῆς κατατομὴ ἐλάμβανε καθαροτάτην ἀπεικόνισιν ἀγάλματος.

Οἱ φαιοὶ ὀφθαλμοὶ καὶ οἱ λευκοὶ ὀδόντες τῆς, ἐλάμπρυνον τὸ πρόσωπόν τῆς· εἶχε τὸν πώγωνα στρογγύλον καὶ ὀλίγον ἰσχυρόν, εἶδε δ' εἰς αὐτὴν ὕφος ἐντιμον καὶ σταθερόν. Ἄλλ' ὅτι κυρίως ἐξέπληττε τὸν ἰατρόν, ἦτο ἡ ὑπερήφανος γυμνότης τῆς μητρὸς αὐτῆς. Τὸ σάλιον εἶχεν ἀκόμη ἐξωλισθῆσαι, καὶ τὸ στήθος τῆς σχεδὸν ἀπεκαλύπτετο, οἱ βραχιόνες τῆς ἦσαν γυμνοί, παχὺς πλόκαμος στυλιννοτάτου χρυσοῦ, πίπτων ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς, ἐξηφανίζετο ἐν τῷ στήθει· καὶ ἐν τῷ ἡμιφορῷ αὐτῆς, κακῶς προσδεμένῳ, λελυμένῳ καὶ ἐν ἀταξίᾳ, διετῆρει εἰδὸς τι μεγαλοπρεπεῖας, ὕφος τι χρηστότητος καὶ αἰδοῦς, ἥτις καθιστώσα μὲν αὐτὴν ἀγνήν εἰς τὸ βλέμμα τοῦ παρατηρητοῦ, ἐνέβαλεν εἰς ταραχὴν μεγίστην τὸν θεώμενον.

Καὶ ἐκείνη ἐπὶ τινὰ λεπτά τὸν ἐξήτασεν. Ὁ ἰατρός Δοβέρλος, ἦτο τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν περίπου, εἶχε τὸ πρόσωπον ἐξυρισμένον, ὀλίγον ὑψηλός, ὀξυδερκής, τὰ χεῖλη λεπτά, καὶ ἐνῶ τὸν παρετῆρει διέκρινε καὶ αὐτή, ὅτι εἶχε γυμνὸν τὸν τράχηλον καὶ ἔμενον οὕτω ἀντιμέτωποι, μετὰ τῆς μικρᾶς Ἰωάννας κοιμωμένης μεταξὺ τῶν· ἀλλὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἄπειρον, ἤρχισε νὰ περιορίζηται τὸ κοράσιον ἤρχισε νὰ ἔχη τὴν ἀναπνοὴν ἐλαφροτέραν.

Ἡ Ἑλένη μὲ βραδεῖαν τινὰ χειρονομίαν, ἀνύψωσε τὸ σάλιον αὐτῆς καὶ ἐκαλύφθη, ἐνῶ καὶ ὁ ἰατρός ἐκόμβωσε τὸ ἀνοιγμα τοῦ χιτῶνός του.

— Μαμά, μαμά, ἐτραύλισεν ἡ Ἰωάννα καθ' ὕπνου. Ἐξύπνησε καὶ ὅταν ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμούς, παρετῆρησε τὸν ἰατρόν ἐντρομος.

— Ποῖος εἶνε; ποῖος εἶνε; ἠρώτησεν.

Ἄλλ' ἡ μήτηρ τῆς τὴν ἐφίλει λέγουσα:

— Κοιμηθεῖς, ἀγάπη μου, ὑπέφερες ὀλίγον. . . εἶναι φίλος μας.

Τὸ κοράσιον ἐφαίνετο ἐκπεπληγμένον, καὶ δὲν ἐνθυμεῖτο τίποτε· ὁ ὕπνος ἤρχισε νὰ τὸ καταλαμβάνη καὶ αὐθις καὶ ἀπεκοιμάτο ψιθυρίζων μὲ τόνον συμπαθητικώτατον:

— ὦ, κάμνω νάνι· καλησπέρα, μαμάκα, ἂν ἦναι φίλος σου, θὰ ἦναι καὶ δικός μου.

Ὁ ἰατρός ἀπέκρουσε τὰ φάρμακά του, ἀπεχαιρέτισε σιωπηλῶς καὶ ἀπῆλθεν.

Ἡ Ἑλένη ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἠκοράσατο τῆς ἀναπνοῆς τοῦ κορασίου. Εἶτα ἐπελάθετο ἑαυτῆς, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς κλίνης· τὰ βλέμματα καὶ ἡ διάνοια αὐτῆς ἐκοιμήθησαν.

Ἡ λάμπα, ἀφεθεῖσα ἀνημμένη, ὠχρία εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

[Ἔπεται συνέχεια.]

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡΓ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.

A. MATTHEY

Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ

Ἡ κυρία Δὲ Σεργὸ ὠχρίασε καὶ ἀνηγέρθη ἀποτόμως.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ δράμα, ὅπερ ἀφηγοῦμεθα, καὶ τοὶ παράδοξοι καὶ τρομεροὶ ἐν ταῖς πλείσταῖς τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ, εἶνε ἀσθενῆς μόνον ἀντήχησις. Τὸ δημόσιον οὐδέποτε ἐγνώρισε τὰς ἀληθεῖς περιπετείας. Εἶδε μόνον τὴν καταστροφὴν, τὴν λύσιν, δι' ἧς μόνης οὐδὲν δύναται τις ἀκριβῶς νὰ ἐννοήσῃ.

Τινὲς ὑπέλαβον ὅτι ἐμάντευσαν μέρος τι τῆς ἀληθείας, ἀλλ' οὗτοί εἰσιν ὀλίγιστοι, ἄλλως τε, καὶ οὗτοι ἐξέλιπον, μηδεμίαν δυνηθέντες ἀπόδειξιν νὰ προσαγάγωσι τῆς τοιαύτης γνώμης αὐτῶν.

᾿Ωμίλησαν ἐπὶ εἴκοσι καὶ τέσσαρας ὥρας περὶ τῆς ἀνηκούστου καταστροφῆς, ἣτις ἔπληξε μεγάλην τινὰ οἰκογένειαν, καὶ ἔπειτα ἐσκέφθησαν περὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

Δὲν εἶνε δυνατόν ἄλλως πως νὰ γείνη. Οἱ ἠθοποιοὶ ἀνηκόντες εἰς ὑψηλὴν τάξιν καὶ εἶχον μέγα συμφέρον νὰ καλύψωσι τὴν ὑπόθεσιν, καὶ διὰ τοῦτο αὕτη περιεβλήθη τὸν σκοτεινὸν τοῦ μυστηριώδους πέπλου.

Ἴδου σήμερον πλήρης ἡ διήγησις.

Α

Τὸ μέγαρον Δὲ Σερζύ.

Ὁ κόμης Δὲ Σερζύ κατῶκει τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1863 ἐν τινι τῶν ὠραιότατων μεγάρων τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου.

Τὸ μέγαρον τοῦτο εἶχεν ὡς πρόσοψιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μεγά-
λην θύραν, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἔβλεπέ τις, εἰς τὸ βάθος
διαδρόμου εὐρέος καὶ ἐπιμελῶς δι' ἄμμου κεκαλυμμένου. τὴν
κομφήν ἀναβάθραν καὶ τὰ ὑψηλὰ παράθυρα τοῦ οἰκήματος,
περιλαμβάνοντας δύο μόνον ἐνδιατήματα.

ὑπὲρ τὴν στέγην διέκρινέ τις κλάδους μεγαλοπρεπῶν
δένδρων, ὑπὸ τῶν προσβολῶν τοῦ χειμῶνος ἀπογυμνωθέντας.

Ἄλλῃως, τὸ ἀπὸ τῶν Ἠλυσιῶν Πεδίων φαινόμενον μέρος
τοῦ μεγάρου ἐπαρουσίαζε κῆπον ἱκανῶς ἐκτεταμένον, πλήρη
σκιάς, δρόσου καὶ ἀρωμάτων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔαρος.

Ὁ κῆπος οὗτος ἐξετείνετο μέχρι τῶν ὄριων τῶν Ἠλυσιῶν
Πεδίων, ἐνθα ἐπερατοῦτο διὰ κιγκλίδος, ἔργου ἀξιοσημειώ-
του τῆς νεωτέρας σιδηρουργίας.

Ὁ κύριος κόμης Δὲ Σερζύ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων ἐπιρροὴν
καὶ πλούτον, κεκοσμημένους διὰ πασῶν τῶν ταινιῶν καὶ
πάντων τῶν ἀετῶν, δικεφάλων καὶ μή, τὰ ὅποια παρήγα-
γεν ἡ εὐρωπαϊκὴ μοναρχία.

Ἄλλως τε ἡ εὐγένεια αὐτοῦ ἦν καθ' ὀλοκληρίαν ἀρχαία
καὶ αὐθεντικὴ.

Καὶ τοὶ δ' ἀνήκεν εἰς τὴν νομιμόφρονα μερίδα, ὡς ἐκ τῆς
γεννήσεως αὐτοῦ, ἦτο ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων, οἵτινες δὲν
ἀροῦνται ποτὲ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Γαλλίαν ὑπὸ πάσας
τὰς Κυβερνήσεις, κατέχοντες τὰς ὑψηλὰς θέσεις, τὰς ἀμει-
βοῦσας αὐτοὺς ἱκανῶς.

Ἐπὶ Λουδοβίκου Φιλίππου, βουλευτῆς σπουδαῖος ὦν, θὰ
ἐγίνετο πατρίκιος τῆς Γαλλίας, ἐκ τοῦ δευτεροτόκου κλά-
δου, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο τοῦ πρωτοτόκου κατὰ τὴν ἐκ-
ρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848.

Μὴ ἀναγνωρίζων τὴν Γαλλίαν ὑπὸ τὴν προσωρινὴν Κυ-
βέρνησιν, δὲν συμμετέχε τῆς Συνελεύσεως, ἧτις κατήρτισε
τὴν Δημοκρατίαν, ἀλλ' ἀφέθη νὰ ἐκλεγῆ εἰς τὸ Νομοθετι-
κὸν Σῶμα.

Ὅτε τὸ πραξικόπημα τῆς Κυβερνήσεως ἐγκαθῆρξεν αὐ-
τόν, ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἀπεμακρύνθη τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς αὐτο-
κρατορίας, ἧτις οὐδὲν προσέφερεν αὐτῷ.

Ἐν τούτοις βλέπων τὸν νέον μονάρχη ἐργαζόμενον, ἐνό-
ησε πάραυτα ὅτι ὁ δραστήριος ἡγεμῶν, ὅστις ἐκάθαιρε τόσον
καλῶς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ παντὸς πνεύματος ἐλευθερόφρονος,
ἀπὸ παντὸς δημοκρατικοῦ θεσμοῦ, ἀντιπροσώπευε τὸ ἐπ' αὐτῷ
τὴν Γαλλίαν.

Ἐπεζήτησε διὰ τρίτην φορὰν τὴν ψῆφον τῶν ἐκλεκτόρων.
Ἐπίσημος ὑποψηφιότης ἐν Νορμανδίᾳ, ἐνθα ἡ κυρία Δὲ
Σερζύ εἶχεν ἰδιοκτησίαν τὸ μέγαρον τῆς Ἐστουρβίλλης, τῷ
ἐξεσφάλισε θέσιν ἐν τῷ Νομοθετικῷ Σώματι, ἐλπίζων, καὶ
δικαίως, ὅτι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν θὰ ἀνοιχθῆ αὐτῷ θέσις
πρεσβείας ἢ καὶ ὑπουργείου.

Καθ' ἣν ἐποχὴν λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ τοὺς συναν-
τήσωμεν, ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἦτο ἐξηκοντούτης, ἀλλ' ἐφαίνετο
πολὺ νεώτερος.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἶδους τούτου ζῶσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον·
οἱ συντηρητικοὶ οὗτοι συντηροῦνται καταπληκτικῶς! Τοῦτο
προέρχεται προφανῶς ἐκ τῆς μονήρους καὶ ἀταράχου συνει-
δήσεως αὐτῶν.

Τὸ πρόσγειον πάτωμα τοῦ μεγάρου Δὲ Σερζύ κατείχετο
ὑπὸ τῶν ἀκαταπαύστως εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων.

Δύο οἰκήματα, κεχωρισμένα δι' εὐρέος ἀντιθαλάμου, ἀπε-
τέλουν τὸ πρῶτον οἶκημα· εἰς τὰ δεξιὰ τὸ ἐνδιατήμα τοῦ
κόμητος, καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ τὸ τῆς κομῆσεως καὶ τῆς θυ-

γατρὸς αὐτοῦ· διότι ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἦτο σύζυγος καὶ πατὴρ.

Εἰς τὸ δεύτερον οἶκημα, τὸ πρῶτον πάτωμα κατείχετο
ὑπὸ νέας συγγενούς, ἐξαδέλφης τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ, γεν-
νηθείσης ἐν Βρασιλίᾳ, πτωχῆς, ὄρφανῆς καὶ περιουναχθεί-
σης πρὸ ἑξ ἑτῶν ὑπὸ τῆς κομῆσεως, ἧτις ἐνόμιζε καθήκον
αὐτῆς νὰ μὴ ἐγκαταστήσῃ αὐτὴν ποτέ.

Ἐνόμαζον αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἡ δεσποσύνη Βάλδα.

Τὸ οἶκημα τοῦτο ἦν κομψότατα διεσκευασμένον ὑπὸ
τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ οἴκου, ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ, ἀπόν-
τος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Ἦτο ὀγδὼν περίπου ὥρα τῆς ἐσπέρας.

Ἡ ἡμέρα ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν παρισίων φθινοπωρινῶν,
ὑγρῶν καὶ σκιερῶν, ὧν τὸ ἀμφίβολον φῶς ἐκτείνεται ἐπὶ
τῆς πόλεως ψυχρὸν ὡς νεκρικὴ θόνη.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ἤρξατο βροχὴ παγερά, λεπτή
καὶ μονότονος. Μόνον—καὶ ὑπάρχει τι ἄνευ ἀντιθέσεως καὶ
συγκρίσεως;—ὁ κατ' ἐπιφάνειαν ψυχρὸς καὶ μελαγχολικὸς
οὗτος καιρὸς ἔκαμνε νὰ φαίνηται γλυκυτέρα καὶ θερμότερα
ἡ εὐζωία καὶ ἡ ἐσωτερικὴ πολυτέλεια τοῦ μεγάρου Δὲ Σερζύ,
καὶ μάλιστα αὕτη ἐφαίνετο ψηλαφητοτέρα ἐν τῇ ἰδιαίτερά
αἰθούσῃ τῆς κομῆσεως, ἐν ἣ ἡ μεγάλη καλαισθησία ἡμι-
λῆτο πρὸς τὴν οὐχ ἦττον καλὴν ἐπίπλωσιν αὐτῆς.

Γέρων ὑπηρετῆς προσεπάθει νὰ συνδουλίσῃ τὸ πῦρ τῆς
θερμάστρας τῆς αἰθούσης, ὅτε εἰσῆλθε νέα θαλαμηπόλος
κρατούσα μεγάλην λυχνίαν, ἐκ πορσελάνης, ἧς τὸ φῶς ἐμε-
τριάζετο ὑπὸ περικαλύμματός τινος καὶ ὑπὸ θαμβιωρῆς ὑαλί-
νης σφαίρας.

Ἐθῆκε τὴν λυχνίαν ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, παρὰ τι εὐρὺ
ἐκ βελούδου θρονίου, μεγάλου καὶ βαθέος, τοῦ ὁποίου ἡ θεὰ
μόνη ἐλύπει τὸν ἄνθρωπον, χωρὶς νὰ ἠξέυρη τὸ διατί, καὶ
ἐγέπνεεν αὐτῷ ρεμβασμοὺς δακρύων καὶ ἀσθενείας.

— Πῶς ἐπέρασεν ἡ κυρία κόμησσα τὴν ἐσπέραν αὐτὴν,
Ἰουλία; ἠρώτησεν ὁ γέρων ὑπηρετῆς.

— Ὅχι πολὺ καλά, κύριε Γερμανέ· ἡ κυρία εἶνε πάντοτε
ἀδύνατος! . . .

— Ἡ κυρία σήμερον πρέπει νὰ ἦνε ἀρκετὰ εὐχαριστη-
μένη;

— Ἄ! γνωρίζετε λοιπὸν τὴν σπουδαίαν εἶδησιν, κύριε
Γερμανέ; Ποῖος σᾶς εἶπεν ὅτι . . .

— Ἐ! ἡ δεσποσύνη Λουκία . . . Εἶμαι γέρων ὑπηρετῆς,
βλέπετε, καὶ δὲν ἔχει κανένα μυστικὸν δι' ἐμὲ ἡ ἀγαπητὴ
αὐτὴ κόρη.

— Λοιπὸν, ναί, ὁ κ. Λουκιανὸς ἐπανέρχεται καὶ εἶνε
καθ' ὁδὸν ἡ κυρία σήμερον ἔλαβε ἐπιστολήν, ἧτις ἀναγγέλ-
λει αὐτῇ τοῦτο. Ἄλλ' εἰς τὸ καρδιακὸν νόσημα αὐτῆς, αἱ
συγκινήσεις καὶ αὐταὶ αἱ τῆς χαρᾶς, δὲν εἶνε εὐχάριστοι.
Λοιπὸν, ἡ κυρία, παρὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου, δὲν
ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῆ, κατὰ τὴν ἡμέραν, τὰς δύο ὥρας, αἱ
ὅποια μετὰ τῶν δύο ὥρῶν τῆς νυκτός ἀποτελοῦσιν ὅλον
τὸν ὕπνον αὐτῆς.

— Ναί, ἡ κυρία εἶνε λεπτοφυής, ἀλλ' εἶνε νευρώδης, καὶ
ἀντέχει. Καὶ θὰ ἀντέχῃ ἐπὶ πολὺ θὰ ἰδῆς.

— Δυνατόν! ἀλλὰ τότε, τοῦτο θὰ ἦτο κατάστασις, ἡ
ὅποια ἐν τῇ πράξει δὲν πληροῦται εὐκόλως δυστυχῶς,—
κατάστασις ἧτις φεῖδεται μὲν αὐτῆς, ἀλλὰ κλονίζει . . .

— Ὡ! ὅταν θὰ ἦνε ἐδῶ ὁ κ. Λουκιανὸς, ἡ συνεχὴς εὐ-
τυχία θὰ τὴν σώσῃ, εἶμαι βέβαιος.

— Γνωρίζετε ὁμως, κύριε Γερμανέ, ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν
ὑπάρχει ἄλλο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦνε ὀλιγώτερον ἐτυ-
χῆς διὰ τὴν ἐπιστροφήν αὐτῆν.

— Ἡ δεσποσύνη Βάλδα! Ἐξ αἰτίας αὐτῆς καὶ μόνης ὁ
κ. Λουκιανὸς ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ πρὸ τριῶν ἐτῶν.

— Ἄ! εἶνε λοιπὸν ἀληθές;

— Μάλιστα, καὶ μάλιστα σοῦ λέγω ὅτι ἐπανέρχεται
χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ θέλῃ!

— Ἴσως χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ καὶ ὁ πατὴρ σου;

— Ἄγνωσθ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ κ. Λουκιανὸς εἶνε εἰκοσιν ἐνὸς ἐτῶν σήμερον. Εἶνε ἐνηλιξ, καὶ ἂν ἡ δεσποσύνη Βάλδα . . .

— Σοῦτ ! εἶνε αὐτὴ ! εἶπε ζωηρῶς ἡ θαλαμηπόλος.

Ἀληθῶς ἡ θύρα ἠνεψύθη ἡσύχως ἡ Βάλδα εἰσῆλθεν ἀθορύβως εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ἡ Λουκία δὲν εἶνε ἐδῶ ; ἠρώτησεν.

— Ὅχι, δεσποσύνη, εἶπε ζωηρῶς ἡ Ἰουλία, τονίζων κατ' ἴδιον τρόπον τὴν λέξιν δεσποσύνη.

— Γνωρίζεις ἂν ἦνε εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ;

— Ὅχι, δεσποσύνη.

— Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ δέχεται ἐπισκέψεις ;

— Ὅχι, δεσποσύνη. — Ἡ κυρία δὲν ἐκοιμήθη διόλου καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν προσπαθεῖ νὰ ἀναπαυθῆ καὶ μοῦ ἄπηγόρευσε νὰ τὴν ἀνησυχῶσω. Δὲν θὰ δεχθῆ ἀπόψε.

— Δὲν εἶνε πλέον ἀσθενής ; ἠρώτησεν ἡ Βάλδα μετὰ τινος ζωηρότητος.

— Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν εἶνε ! εἶπεν ἡ ὑπὲρτρία.

— Ἐλπίζομεν ὅλοι ! προσέθετο ὁ Γερμανός.

— Καλὰ, εἶπε ψυχρῶς ἡ Βάλδα. Ὁ ὄρος αὐτὸς δὲν εἶνε διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. Θὰ περιμείνω ἐδῶ.

— Ἀλλὰ . . . εἶπεν ἡ Ἰουλία περιδεῆς ἐκ τοῦ τόνου αὐτῆς.

— Δύνασθε νὰ ἀποσυρθῆτε, ἐπανελάβεν ἡ Βάλδα.

Ἄμα προφερθείσης τῆς λέξεως ταύτης, ἡ θαλαμηπόλος ἀνωρθώθη καί, στρεφομένη πρὸς τὸν Γερμανόν :

— Κύριε Γερμανέ, τῷ εἶπεν, ἡ ὑπηρεσία ας σὰς καλεῖ ἀναμφιβόλως πλησίον τοῦ κ. κόμητος. Ἐγώ, εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας κομῆσης καὶ περιμείνω τὰς διαταγὰς αὐτῆς.

— Πολὺ καλὰ, ὑπετονθόρισεν ὁ Γερμανός καὶ ἀπεσύρθη.

Ἄλλ' ἡ Βάλδα ἐφαίνετο μὴ ἀκούουσα τὴν θαλαμηπόλον. Ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ ἐθέρμακινεν ἐναλλάξ εἰς τὴν φλόγα τὰ ἄκρα τῶν μικρῶν ποδῶν αὐτῆς.

B

Αἱ δύο γυναικες.

Ἡ Βάλδα ἦτο μικρὰ μᾶλλον ἢ μεγάλη. Τὸ εὐσταλὲς καὶ μικρὸν αὐτῆς ἀνάστημα, καὶ οἱ ἄβροϊ χαρακτῆρες ἀπέδιδον αὐτῇ ἐξωτερικὸν νεάνιδος, καὶ τοι εἶχε παρακάμψει ἤδη τὴν πρώτην νεανικὴν ἡλικίαν. Ἦτο εἰκοσιν ἐπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐφαίνετο μόνον δεκαεπτάετις.

Ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς προσέβαλλεν ἀπροσδοκῆτως, χωρὶς νὰ διδῆ καιρὸν εἰς τὸ νὰ κρίνῃ τις περὶ αὐτῆς ἂν ἦνε ὠραία. Ἐπρεπε νὰ συνηθίσῃ τις ἐν αὐτῇ, νὰ συνοικειωθῆ, νὰ εἰσδύσῃ εἰς αὐτήν καὶ τότε, ἐνόει ὅτι ὑπὸ τὴν ἀκίνδυνον καὶ ἀφελῆ ταύτην ἐπιφάνειαν ἀνεκάλυπτεν ἐν τῇ γυναικί ταύτῃ εἶδος ἰσχυροῦ θελγῆτρου, τοσοῦτον μᾶλλον τρομεροῦ καὶ ἀκαταμάχητου, καθ' ὅσον οὐδεμία ὑπόνοια ἐφίστα τὴν προσοχὴν, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἠτένιζεν αὐτῇ, αὐτὴ εἶχε συμπληρώσει πλέον τὸ ἔργον τῆς λεηλασίας καὶ τῆς κτησέως.

Ἡ κεφαλὴ ἦτο μικρὰ, ἀνοικτὴ πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος, ἐξωγκωμένη πρὸς τοὺς κροτάφους, καὶ βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν μῆλων κατῆρχετο σμικρυνομένη μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ πώγωνος.

Τὸ μέτωπον, ἀρκετὰ μέγα καὶ ἐξέχον, ἐπεκάθητο ἐπὶ ὀφθαλμῶν κυανῶν, ἀλλὰ χρώματος βαθέος, ὅπερ οὐδὲν κοινὸν εἶχε πρὸς τὰς διαφόρους ἀποχρώσεις, αἷτινες ὅτῃ μὲν πρὸς τὸ φαιόν, ὅτῃ δὲ πρὸς τὸ πράσινον κλίνουσιν ἦσαν χρώματος κυανοῦ.

Μεγάλους, μακροὺς, καλῶς ἐσχισμένους ἐν ὅλῃ τῇ μορφῇ, τούτους μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔβλεπέ τις, καὶ τοι τὸ βλέμμα ἐστρεφεῖτο ἐν γένει ζωηρότητος καὶ ἐφαίνετο μᾶλλον συγ-

κεντρωμένον μοναδικὸν βλέμμα, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῖ τοὺς ἔχοντας αὐτὸ νὰ λέγωσιν ὅτι «βλέπουσιν ἐκ τῶν ἐνδοτέρων».

Ἡ ἐνατένισις καθίστατο ἐνίοτε ἐπίφοβον, ὄχληρόν, δι' ἐκείνον, ὃν συνήντα αἶφνης.

Ἐν τούτοις οἱ παράδοξοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς οὗτοι ὀφθαλμοὶ ἐγνώριζον νὰ ἐμψυχῶνται κατὰ τὴν παρουσιασθησομένην περίστασιν.

Ἡδύναντο νὰ ἀποβῶσι τρομεροὶ ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ πάθους.

Συνήθως αἱ μακρὰ καστανόχροες βλεφαρίδες, αἷτινες ἐπεσκίαζον αὐτοὺς, τοῖς ἐδίδον μεγίστην γλυκύτητα καὶ ἡ ἔκφρασις αὐτῶν ὁμοίαζε πρὸς τὸ ὀλίγον ἐκπληκτικὸν καὶ ἐρωτηματικὸν ἀφελὲς τῶν παρθένων.

Αἱ ὀφρὺς λεπταὶ καὶ βαθεῖαι, ἡ κόμη ἄφθονος, λεπτὴ χρυσῇ, κατῆρχετο ἐπὶ τῶν κροτάφων, συνεπλήρου τὴν ὠραιότητα καὶ καθίστα ὡς ὑπόδειγμα πρὸς ἐξεικόνισιν τὸ μέρος τοῦτο τῆς μορφῆς.

Τὸ κάτω μέρος, ὀλιγώτερον ἀνοικτόν, ἦτο χαρίεν καί, οὕτως εἶπεῖν, παιδικόν ἢ ρίς, μικρὰ, εἶχε τοὺς ῥώθωνας συμμέτρος. Μικρὸν ἐπίσης ἦτο καὶ τὸ στόμα μετὰ τῶν ἥτον λεπτῶν χειλέων μικρὸς ὁ πώγων, μικρὰ τὰ ὦτα πρὸς τὸ πρόσωπον ἐλαφρῶς κλίνοντα.

Ἡ χροιά τοῦ προσώπου αὐτῆς ἐν γένει μὲν ἦν ὠχρά, καὶ ὠχροτέρα γινομένη εἰς τὴν μετὰ τῆς ἐλαφροτέρας συγκινήσεως συγκροοσιν, ἐδίδο χάριν τινὰ εἰς τὸ σύνολον τοῦτο, ὅπερ ἅπασ ἀπορῆν, ἀπυσχόλει ὡς ζῶν αἰνίγμα τὸν ἰδόντα.

Διὰ τὸν κ. Δὲ Σερζύ, καὶ τοὺς πλείστους τῶν ἀνδρῶν, ἡ κεφαλὴ αὐτῆ ἦτο ἀγγελική.

Αἱ γυναῖκες ἀπ' ἐναντίας, διεκρίνον ἐν αὐτῇ ἱκανὸν ψεῦδος καὶ δόλον καὶ ἀνέκραζον : «τὸ χειρότερον νερὸ εἶνε τὸ σιγανόν».

Ἄν ἦνε ἀληθὲς ὅτι πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα κατὰ τινὰ ἀρχὴν ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ζωῶδες τι, ἡ Βάλδα μετὰ τοῦ γλυκέος αὐτῆς ἠθους, τοῦ ἀθῶου καὶ οἰονεῖ καθεύδοντας, μετεῖχεν ἀναντιρρήτως γαλλῆς, τῆς μικρογραφίας ταύτης τῆς τίγρεως.

Ἡ ἐνδυμασία τῆς Βάλδας, ἀπλῆ καὶ μετριοφρων ὡς αὐτὴ, ἐφαίνετο κατασκευασθεῖσα οὕτως ἀπλῆ ἵνα μὴ ἐφελκυσθῆ ἐφ' ἑαυτῆς οὐδεμίαν προσοχὴν ἀλλὰ θαυμασῶς λελογισμένη οὕσα καὶ οἰονεῖ τετυπωμένη ἐπὶ τοῦ ὅλου σώματος, ἀπέπνεεν ἀποψιν νεανικὴν καὶ χάριν σχεδὸν παιδικήν.

Ἐφόρει κοιτωνῆτιν ἐσθῆτα, ἧς ὁ στηθόδεμος δὲν ἦτο συνεσφιγμένος, ἀλλ' ὅστις ἐφηρμόζετο ἐπὶ τοῦ σώματος ἀνευ πίεσεως, ἠκολούθει τὴν περιφέρειαν τῶν ἰσχύων, ἐπιπτε κατ' εὐθείαν ἐκατέρωθεν καὶ ἐπεξετείνετο ὅπισθεν εἰς δύο μεγάλας εὐκάμπτους πτυχὰς. Αὕτη ἐξετύπου καταδήλως τὸ ὅλον τοῦ σώματος σχῆμα, καὶ ἠνάγκαζε νὰ βλέπῃ τις αὐτό, φαινόμενον μόνον καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ἐλευθέρως μαντευόμενον.

Ἡ ἀνοικτοῦ φαιοῦ χρώματος ἐσθῆς αὕτη, ἐπιτηδεῖως διηνεωγμένη ἐν σχήματι καρδίας περὶ τὸν λαϊμόν, ἐδείκνυεν ἀξιολάτρευτον θέλγητρον, καὶ ἐκοσμεῖτο ὑπὸ κυανῶν χειροτεχνημάτων ὁμοίων τοῖς κυανοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς δεσποίνης αὐτῆς.

Ἀπὸ τῶν στενῶν καὶ ἐπὶ τῶν βραχιόνων συγκεκολλημένων περιχειρίδων ἐξήρχετο χεῖρ μικκύλη, λευκὴ, εὐκίνητος, μῆτε ἰσχυρὴ, μῆτε παχεῖα, ἀπολήγουσα εἰς διαφανεῖς ὄνυχας.

Οὐδὲν κόσμημα ἔβλεπέ τις· οὐδὲν ἐνώτιον· οὐδεμίαν ταινίαν· καὶ ἐν τῇ κόμῃ ὡσαύτως οὐδὲν.

Μετὰ τὴν ἐξόδον τοῦ Γερμανοῦ ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς βαθεῖα σιγὴ, διακοπτομένη ὑπὸ μόνου τοῦ κρότου, ὃν παρῆγον τὰ ἐν τῇ ἐστίᾳ καιόμενα ξύλα.

Ἡ θαλαμηπόλος, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ διαμονὴν αὐτῆς, ὑπεκρίνετο ὅτι τακτοποιεῖ τὴν τράπεζαν, πλήρη ἄλλως τε ἀντικειμένων διαφόρων, ὑπὸ τῆς Λουκίας ἐκεῖ ἀφεθέντων.

Ἡ Βάλδα, ὀρθία πρὸ τῆς ἐστίας, εἶχεν ἐστραμμένα τὰ νῶτα εἰς τὴν Ἰουλίαν, ἣτις ὑπέβλεπεν αὐτὴν κρύφα.

Τὸ ἐκκρεμές ἐσήμανε τὴν ὁδὸν καὶ ἠμίσειαν. Ἐπειτα ἠκούσθη ἐλαφρὸς θόρυβος εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ.

Ἡ Ἰουλία διηυθύνθη ζωηρῶς πρὸς τὴν θύραν τῆς συγκοινωνίας, ὅτε ἡ Βάλδα ἐστράφη ἡρέμα πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, ἵνα ἴδῃ τὸ πρὸς ἔξοδον ἐρχόμενον πρόσωπον.

Ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς ἦτο ἀρκετὰ γαληνιαία μόνον ὄξυς παρατηρητῆς ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ὅτι ἡ συνήθης τῆς χροιάς αὐτῆς ὡχρότης εἶχεν ὀλίγον αὐξήσει.

Ἡ θύρα ἠνεψύχθη καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἰουλία ἔθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ σφαιρώματος τοῦ κλειθροῦ.

Ἐπαρουσιάσθη ἡ κυρία Δὲ Σερζύ.

Ἦτο γυνὴ ἰσχνή, ἀλλ' ἡ ἰσχνότης αὐτῆς ἐδείκνυεν αὐτὴν μεγαλύτεραν.

Εἶχε τὰς παρειὰς κοίλας, τοὺς χαρακτηρισμοὺς τοῦ προσώπου ἐπιμήκει, ἀλλὰ κανονικάς.

Οἱ μέλανες ὀφθαλμοὶ αὐτῆς, καὶ περιεστοιχισμένοι ὑπὸ μεγάλου κύκλου, χαραχθέντος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς θλίψεως, ἔλαμπον μετὰ πυρετώδους λάμψεως.

Ἡ μορφή αὐτῆς εἶχε τι τὸ ἐξέχον, ὅθεν εὐλόγως ἠδύνατο νὰ συμπεράνῃ ὅτι εἶχε ποτε κάλλος, κάλλος ἀριστοκρατικόν, λίαν κανονικόν, καὶ ὀλίγον ψυχρόν.

Ἄλλ' ἡ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ ὁδὴν ἐναπετύπωσε τὸ ἔχνος αὐτῆς ἐπὶ μιᾷ ἐκάστης γραμμῆς, μετριάζουσα καὶ στιγματίζουσα πᾶν ὅ,τι καὶ ἂν ἐγγίζη.

Πάντα ἐν αὐτῇ ἐδείκνυον νευρικὴν ὑψωσιν· οὐδὲν σημῆιον ὑπῆρχε δεικνύον τὴν οὐδέποτε καμπτομένην σταθερὰν θέλησιν.

Ἐμάντευε τις βλέπων αὐτὴν, ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη, θαυθεῖσα ἐν ἀρχῇ ὑπὸ τῆς ζωῆς, κατελήθη αἴφνης ὑπὸ τῆς πάλης καὶ τῆς λύπης πρὶν ἢ προφθῆσα παρασκευασθῆ, καὶ δὲν ἠδυνήθη μήτε νὰ ὑπερισχύσῃ μετ' ἀποφάσεως, μήτε νὰ ὑποχωρήσῃ μετ' ἀξιοπρεπειᾶς.

Τὸ προξενούν ἐν τῇ γυναικί ταύτῃ ἐντύπωσιν κατὰ τὴν πρώτην θέαν, ἦτο ἡ ἀξιοπρέπεια, μεμιγμένη μετ' ἀγαθότητος, ἐξεληθοῦσα τῆς τροχιάς αὐτῆς ἀπελπισ ὑπὸ βαθείας ταραχῆς. Ἦτο βεβαίως φύσις παράφορος κατὰ τὸ ἐξωτερικόν, δειλὴ κατὰ βάθος· ἀσθενὴς καὶ περιπαθὴς συγχρόνως.

Ἡ κόμησά ἦτο ἐνδεδυμένη μελανὰ, ὡς εἰ ἐπένητε.

Αἱ χειρονομίαι αὐτῆς εἶχον τὸν βίαιον ἐκείνον καὶ ὑπερβολικὸν χαρακτήρα, ἴδιον εἰς τινὰς ἀσθενείας, αἵτινες ταράττουσι τὴν κυκλοφορίαν, καὶ ἐπομένως συγκλονοῦσι τὸ νευρικὸν σύστημα.

Ἡ κόμη αὐτῆς, ἄλλοτε μέλαινα ὡς γαγάτης, νῦν ἠύλακοῦτο ὑπ' ἀργυρῶν νημάτων, καταβαινόντων εἰς μακρὰς ταινίας ἐπὶ τῶν παρειῶν, ὅθεν παρηκολούθει τὰς ἐξογκώσεις τῶν ὀστέων, τῶν μῆλων καὶ τῶν σιαγόνων.

Καὶ τοὶ δὲ ἦτο μόνον τεσσαράκοντα δύο ἔτων, ἐφαίνετο ὑπερτεροῦσα τὴν ἡλικίαν ταύτην κατὰ δέκα καὶ πλέον ἔτη. Ἐν τούτοις εἶχεν ἀκόμη θαυμασίους ὀδόντας, οἵτινες προὔξενον ἐκπληξίν εὐρισκόμενοι μετὰξὺ ὀδόντων ἀποχρωματισθέντων καὶ συνεσφιγμένων ὑπ' ἐκφράσεως πικρίας.

Ἰδοῦσα τὴν Βάλδαν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔστη ἀποτόμως, κάμπτουσα σχεδὸν ἐφ' ἐαυτῆς, ὡσανεὶ ὑφίστατο σύγκρουσιν ἠλεκτρικὴν.

Νέφος αἵματος ἀνήλθεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ἔπειτα ἀπεσβέσθη, ὡχρότης δὲ νεκρικὴ ἐκάλυψεν αὐτό.

Γ'

Ἡ πάλη.

Ἡ φωνὴ τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ διεκόπτετο ὑπὸ προφανῶν τῆς καρδίας παλμῶν, ὅτε αὕτη ὠμίλει πρὸς τὴν Ἰουλίαν, ἣτις προσέφερεν αὐτῇ λίαν προθύμως τὸν βραχίονα, ἵνα ὀδη-

γήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ παρὰ τῆ στρογγύλη τραπέζη θρονίον — Σοὶ εἶχον εἶπεῖ ὅτι σήμερον οὐδένα δέχομαι, ἀφοῦ καὶ εἰς τὴν θυγατέρα μου ἀπηγόρευσα τοῦτο.

— Ἀκριβῶς καὶ ἐγὼ τοῦτο ἔλεγον, κυρία, ἀπεκρίθη ἡ Ἰουλία χαμηλοφώνως, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ ἀκούσῃ ἡ Βάλδα, δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ ἐνοήσῃ. . . καὶ ἐφοβήθη. . . μίαν στιγμὴν. . .

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἐθλίβη, ἰδοῦσα ὅτι διέφυγεν αὐτὴν ἔκφρασις αἰσθημάτων, ἅτινα ἐνέπνεεν αὐτῇ ἡ ἀπροσδόκητος παρουσία τῆς Βάλδας, διέκοψε ζωηρῶς τὴν Ἰουλίαν καὶ εἶπε καθημένη μετὰ φωνῆς γλυκυτέρας, ἣν προσεπάθει νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἀδιάφορον :

— Εὐχαριστῶ, τέκνον μου. Ἄφες με μόνην.

Ἡ Ἰουλία ἐχαίρεισε τὴν δέσποιναν αὐτῆς μετ' εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ, καὶ διερχομένη πρὸ τῆς Βάλδας, χωρὶς νὸ παρατηρήσῃ αὐτήν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Ἐπεκράτησε στιγμῶν τινων σιωπῆ. Αἱ δύο αὐταὶ γυναῖκες, μέινασαι μόναι, ἐγνώριζον ἡ ἡσθάνοντο καλῶς ὅτι πάλῃ ἔμελλον ἀφεύκτως νὰ συναφθῇ μετ' αὐτῶν.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔθηκε τὴν μακρὰν, διαφανῆ καὶ ὡς παλαιῶ ἔλεφαντόδοντος κεχρωματισμένην χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀτενίζουσα κατὰ πρόσωπον τὴν Βάλδαν, εἶπεν αὐτῇ μετὰ φωνῆς ὑποκώφου :

— Τί με θέλετε ;

Ἡ Βάλδα, ἣτις ἴστατο παρὰ τῆ ἐστία, ὑπέστη τὸ ἀγέρωχον βλέμμα τῆς κομήσεως χωρὶς νὰ συνοφρυωθῆ.

Ἐμενεν οὕτω χωρὶς νὰ κινηθῆ μέχρι τέλους, κρατοῦσα ἀταράχως τὸ ψυχρὸν αὐτῆς βλέμμα ἐπὶ τῆς κομήσεως, ἡ δὲ ἀκίνητος στάσις καὶ τὸ ἀτενὲς βλέμμα αὐτῆς περιέκλειον μεγίστην αὐθάδειαν καὶ ἀνυπόφορον θράσος.

Ἵπέλαθε δὲ βραδέως μετὰ μεγίστης γαλήνης καὶ ἀδιαφόρου γλυκύτητος, ὡς εἰ οὐδὲν εἶδεν, οὐδὲν ἤκουσεν, οὐδὲν ἐνόησεν.

— Ἐζήτουν τὴν Λουκίαν, καὶ ἠρχόμην νὰ τὴν περιποιηθῶ. Γνωρίζετε, κυρία, ὅτι ἡ Λουκία εἶνε προσκεκλημένη εἰς τῆς κυρίας Δὲ Σολάνζ, εἰς ἐσπερίδα νεανίδων, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δεσποσύνη Δὲ Σολάνζ προσεκάλεσε μερικὰς φίλας αὐτῆς τοῦ παρθενωγαγείου. Εὐρισκομένη πλησίον σας — παρὰ τὴν συνήθειάν μου — ἐνόμισα ἀναρμόδιον νὰ ἀναχωρήσω προτοῦ προσφέρω εἰς ὑμᾶς τὰ σεβάσματά μου καὶ πληροφορηθῶ τὰ τῆς ὑγείας σας.

— Ἐνθαρρύνθητε, εἶπε πικρῶς ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἡ ὑγεία μου ἔχει ὅσον τὸ δυνατὸν κάκιστα.

Ἡ Βάλδα ἐφάνη ὡς μὴ ἐνοήσασα παντελῶς.

— Ἦθελον νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν ἐπερχομένην εὐτυχίαν σας.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἠγέρθη ὀλίγον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς ἀνέθορε λάμψις τις.

— Περὶ τίνος εὐτυχίας ὀμιλεῖτε ; εἶπε, μετὰ φωνῆς σχεδὸν ἀπειλητικῆς.

— Ὅμιλῶ περὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανόδου τοῦ κ. Λουκιανοῦ, ἐπανελάθειν ἡ Βάλδα, πάντοτε ἀπαθῆς καὶ καθιστᾶσα τὴν φωνὴν αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον γλυκυτέραν, καθ' ὅσον ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ὕψου καὶ ἐνεψύχου τὴν ἑαυτῆς.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ὠχρίασεν, ἀνηγέρθη ἀποτόμως καὶ :

— Ἀρκεῖ, ἀνέκραξε χειρονομοῦσα μετ' ἀνηκούστου ὀρμῆς, ἀρκεῖ ! Ἄν ὑπάρχῃ ὄνομα, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε πρέπει νὰ προφέρητε ἐνώπιόν μου εἶνε τοῦ Λουκιανοῦ, τοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐνεκεν ὑμῶν, ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν πατρικὴν οἰκίαν, ἔνθα δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ ψυχρῶς τὸν ὑμέτερον θρίαμβον καὶ τὴν ἐμὴν θλίψιν ! Εἶχον τρία ὄντα, ἅτινα ἠγάπων : τὸν σύζυγόν μου, τὸν υἱόν μου καὶ τὴν θυγατέρα μου, Ἐξεδιώξατε τὸν υἱόν μου. . . Καὶ τολμᾶτε νὰ με συγχαίρητε διὰ τὴν προσεχῆ ἐπάνοδον αὐτοῦ ! Ἡ ἀναίδεια ἔχει τὰ ὄφρα της. Εὐχαριστεῖσθε εἰς τὰ δάκρυά μου, σᾶς τὸ ἐπιτρέπω !

ἀλλὰ μὴ θέλετε νὰ δηλητηριάζητε τὴν χαρὰν μου· σᾶς τὸ ἀπαγορεύω.

Ἡ Βάλδα οὐδὲν ἀπέβαλε τὴν φαινομένην ἀπάθειαν αὐτῆς, ἀκούουσα τοὺς λόγους τούτους τοῦ πάθους καὶ τὸν τόνον τῆς ὑπερφάνου περιφρονήσεως, μεθ' ὧν προσηνέχθησαν. Ἄν καὶ ἡ ὠχρότης αὐτῆς ἠϋξήσε καὶ ἔλαφρά τις φρικίας ἐτάραξε τοὺς μυκτῆρας αὐτῆς, ἡ κόμησσαν, ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ τοῦ δωματίου, δὲν ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ ταῦτα· οἱ μεγάλοι μόνον ὀφθαλμοὶ τῆς Βάλδας καθηλωμένοι ἐπ' αὐτῆς ἐφαίνοντο αὐτῇ ὡς μεγεθυθέντες ἐπαισθητικῶς.

Ἡ Βάλδα ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ὀλίγος χρόνος· ἐπειτα διὰ φωνῆς ἀνηλεῶς γλυκείας καὶ ἡρέμου ἐπανελάβε :

— Τέλος, κυρία, δεκτὴ γενομένη ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ὑμῶν, ἤρχομαι διὰ νὰ παραπονεθῶ περὶ αὐτῶν κατ' εὐθεΐαν πρὸς ὑμᾶς καὶ διὰ νὰ σᾶς εἶπω ὅτι, ἂν ἦμαι κακῆ, αἰτία τούτου εἶνε ὅτι δὲν κατήγγειλα τὴν αὐθάδειαν αὐτῶν εἰς τὸν κ. κόμητα Δὲ Σερζύ.

Τοῦτο πλέον ἦτο ἀνυπόφορον !

Τὸ νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ ἐγκωμιάζῃ πρὸ τῆς κομῆσσης τὴν παντοδυναμίαν, ἦν ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς, δὲν ἦτο προφανῶς ὡς εἰ ἐζήτηε νὰ τὴν περιφρονήσῃ, νὰ τὴν ἀπελπίσῃ, τὰ τὴν ἐκμηδενίσῃ ; Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ τὸ ἐνόησεν· ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἠδύνατο νὰ κάμῃ, καὶ τὸ ἔπραξε — νὰ κρατήσῃ ἑαυτῆς καὶ νὰ καταστείλῃ τὴν σφοδρότητα τῆς ὀργῆς αὐτῆς· μόνον ὅτι ὁ πρὸς τοῦτο καταβλήθεις ἀγὼν ἐστοίχισεν αὐτῇ πλεיותרον αὐτῆς τῆς σφοδρότητος τοῦ πάθους.

Ἡνωθῆθη εὐθεΐα, καὶ προχωροῦσα πρὸς τὴν Βάλδαν ἐν τῇ μακρᾷ μελαίνῃ αὐτῆς ἐσθῆτι, ἦτις ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τοῦ ἰσχυανθέντος σώματός της, ὡς μεγάλαι συνεσταλμένοι πτέρυγες :

— Δεσποσύνη, εἶπεν, ἐλάβετε πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν ἐναυθῆα, καὶ σᾶς ἀφῆκα τὸ πᾶν, ὑπὸ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῶν τέκνων μου, καὶ διὰ νὰ σώσω τὴν τιμὴν, ἀφ' οὗ δὲν ἠδύναμαι νὰ σώσω τὴν εὐτυχίαν. Ἐκ τοῦ ναυαγίου τοῦ βίου μου, διέσωσα δύο πράγματα, ἀλλ' εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐγγίσσητε : — αἰσθημάτι, αἱ χαραὶ ἢ αἱ μητρικαὶ μου λύπαι — καὶ ἄστυλον ἔν, τὸ ἐνδιαίτημα τοῦτο, ὅπου ὁ πρὸς ἐμὲ αὐτὴν σεβασμός, ἐν ἐλλείψει τῆς ἀσθενείας, θὰ μὲ ἐκράτει ἐγκλειστον. Διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ταύτης, εὐρίσκεσθε εἰς τὴν οἰκίαν μου. Τὰ λοιπὰ ἀνήκουσιν ὑμῖν. Ἀπέλθετε !

Ἡ Βάλδα ἤκουεν αὐτὴν μετ' ἀπληστίας τινός· θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἦλθε νὰ ζητήσῃ τὰς ἀράς καὶ προκαλέσῃ τὰς ὕβρεις ταύτας.

Τοῦτο εἶχε προφανῶς ὑπερβῆ τὰ ὅρια τῶν δυνάμεων τῆς κομῆσσης· ἀλλὰ δι' ὑπερβολικῆς θελήσεως, ἐκρατήθη ὀρθία, μετὰ χειρὸς τεταμένης καὶ δεικνυούσης τὴν θύραν τῇ Βάλδᾳ.

Ἡ Βάλδα οὐ μόνον δὲν ἐφάνη συντριβείσα ὑπὸ τοῦ ἡρωικοῦ καὶ ἀγέρωχου τούτου ἀγῶνος ψυχῆς προσβληθείσης, ἀλλὰ καὶ ἐδείκνυεν ὅτι ἠθελεν ἐπὶ μᾶλλον νὰ παραταθῇ ἢ κατὰστασις αὐτῆ, ὡς πρᾶγμα προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν.

Ἦτο πρόδηλον ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς θὰ ἐξήρχετο, ἢ καὶ μόνον ἀφ' ἧς στιγμῆς δὲν θὰ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς κομῆσσης προσηλωμένους ἢ ἰσχυρὰ αὐτῆς ἀντίζηλος θὰ κατέπιπτε χαμαὶ ἐξαντληθείσα· ἡ Βάλδα δὲν ἐπέιγετο νὰ ἐξέλθῃ, ἡ Βάλδα διὰ τοῦ προσηλωμένου βλέμματός αὐτῆς ὑπέμεινε τὸ ἐξωργισμένον βλέμμα, ὅπερ ἐβάρυνεν ἐπ' αὐτὴν· καὶ, βαδίζουσα ἡσυχῶς καὶ σιωπηρὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ διερχομένη πρὸ τῆς κομῆσσης μετὰ κεκλιμένου μετώπου ἔστρεφε τὸ πρόσωπον, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ ἀπὸ τῆς ὄψεως αὐτῆς τὴν κυρίαν Δὲ Σερζύ καὶ μίαν μόνην στιγμὴν, παρατείνοσα οὕτω τὸν θανασίμως μακρὸν χρόνον τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν βασάνου.

Καὶ ὅτε τέλος ἐκλείσθη ὀπισθὲν τῆς ἡ θύρα, δὲν ἦτο πλέον ταπεινώσις τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ζωγραφηθέν,

ἀλλὰ μᾶλλον θρίαμβος, καὶ παράδοξον τότε μειδίαμα διέστειλε τὰ συνεσφιγμένα αὐτῆς χεῖλη.

Ἄλλὰ τοῦτο μίαν μόνην στιγμὴν διήρκεσε, καὶ ἀμέσως ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν, καὶ, διερχομένη τὸν ἀντιθάλαμον, ἐκτύπησεν ἔλαφρῶς τὴν θύραν τοῦ ἐνδικοτήματος τοῦ κ. Δὲ Σερζύ.

Νεαρὸς θεράπων, διαμένων ἐν τῷ μικρῷ δωματίῳ τῆς εἰσόδου, τῇ ἦνοιξεν.

— Ἐρώτησον τὸν κ. κόμητα, τῷ εἶπεν, ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ μίαν στιγμὴν.

— Ἡ δεσποσύνη δὲν πηγαίνει μόνη τῆς ;

— Μίαν μόνην λέξιν ἔχω νὰ τῷ εἶπω. Πήγαίνε.

Ὁ θεράπων εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κόμητος· καὶ εὐθὺς μετ' ὀλίγον παρουσιάσθη ὁ κ. Δὲ Σερζύ φορῶν κοιτωνίτην καὶ μὲ ὕφος ἐκπληκτον. Ἡ Βάλδα τῷ ἐξέθηκε συντόμως τὰ ζητήματα αὐτῆς.

— Κύριε, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς χαμηλῆς, ἀφῆκα τὴν κυρίαν κόμησσαν, πλησίον τῆς ὁποίας εὐρισκόμην πρὸ ὀλίγου, διὰ νὰ τῇ προσφέρω τὰ σεβάσματα καὶ τὰ συγχαρητήριά μου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι οὐδένα λόγον εἶπον μετὰ προθέσεως προσβολῆς, ἀλλ' αὐτὴ προσβλήθη ἐκ τοῦ διαβήματός μου τούτου, καὶ φοβοῦμαι ὅτι ἀφῆκα αὐτὴν πολὺν στενωχωρημένην καὶ τεταραγμένην. Θὰ σᾶς ἦμαι λοιπὸν αἰωνίως ὑπόχρεως ἂν λάβετε τὴν καλωσύνην προτοῦ ὑπάγετε εἰς τὴν Λέσχην, νὰ εἰσέλθητε εἰς τῆς κυρίας κομῆσσης καί, χωρὶς νὰ τῇ ὁμιλήσητε περὶ ἐμοῦ, νὰ τὴν καθησυχάσετε.

— Ἀλλὰ δὲν εἶδα τὴν γυναῖκά μου πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, εἶπεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ, καὶ σήμερον εἶπερ ποτε ἢ ἐπίσκεψις αὐτῆ . . .

— Κύριε, σᾶς παρακαλῶ, διέκοψεν ἡ Βάλδα.

Καὶ ἐτόνισε τὰς λέξεις ταύτας : σᾶς παρακαλῶ, ρίπτουσα αὐτῷ βλέμμα τοσοῦτον ἰκετευτικὸν καὶ ἀνεπίδεκτον ἀρνήσεως, ὥστε πάραυτα ὁ κόμης εἶπε :

— Θὰ κάμω ὅ,τι ἀγαπᾶτε.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Βάλδα.

Καὶ χαιρετίσασα ἀνεχώρησεν.

Δ

Δευτέρα ἔφοδος.

Ὅτε ἔμεινε μόνη ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἀπώλεσε διὰ μιᾶς τὴν πλαστὴν ἰσχύν, ἦν τὸ πάθος εἶχεν ἐμπνεύσει αὐτῇ.

Ἡ ἀντίδρασις ἐγένετο, τὸ σῶμα αὐτῆς συνεστάλη, ἐκάμφθη εἰς δύο, αἱ κνήμαι αὐτῆς ἔτρεμον καὶ μετὰ πολλοῦ μόχθου κατῶρθωσε νὰ σύρῃ ἑαυτὴν μέχρι τοῦ θρονίου τῆς, ἐν ᾧ κατέπεσε σχεδὸν λιπόθυμος.

Οὐδὲν ἦν τόσῳ θλιβερόν νὰ ἴδῃ τις ἐν τῷ πολυτελεῖ διαίτηματι, ἀπέναντι τοῦ φαιδροῦ αὐτοῦ πυρός, ἢ τὸ ἀτυχὲς πλάσμα μόνον καὶ ἀπελπι, ἐφ' οὗ ὁ ὀλεθρος ἐνεπετύπωσε τὴν σφραγίδα αὐτοῦ. Διότι ἡ εὐτυχία μετὰ τῆς δυστυχίας ἐνυπάρχει ἐν ἡμῖν.

Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἀντικατοπτρίζεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὀπτικὸν ὄργανον, ἀποσυντιθὲν τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός καὶ ἄλλας μὲν αὐτῶν ἀποχωρίζων, ἄλλας δὲ συγκεντροῦν, καταπνίγει συγχρόνως ὑπὸ τὸ ὁμοίμορφον χρῶμα πένθους ἀνιάτου.

Πεσοῦσα ἐπὶ τοῦ θρονίου ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας χειρονομοῦσα μετ' ἀπελπισμοῦ φρικώδους.

— ὦ ! ὄχι, ὄχι, ἐψιθύρισε, δὲν θέλω ν' ἀποθάνω τόρᾳ ! Θέλω νὰ τὸν ἐπαινῶ, νὰ περιπτύξω αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, νὰ βυθίσω τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ βλέμμα του, νὰ ψεύσω μὲ τὰ χεῖλη μου τὴν κόμην του, νὰ αἰσθανθῶ τὴν

προνήν του εἰς τὸ μέτωπόν μου, τὴν χεῖρά του εἰς τὴν χεῖρά μου, νὰ ἀκούσω τέλος τῆς φωνῆς αὐτοῦ!

Ἐπαυσεν ἀσθμαίνουσα.

Ὁ ἰδρώς ὡς πληθὺς μαργαριτῶν ἀνέθρῳσκεν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς.

Ὁ βαθὺς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς κύκλος ἐμεγεθύνετο καὶ ἐβαθύνετο.

ὑπὸ τὸν στηθόδεσμον τῆς ἐσθῆτος τὰ μανιῶδη ἀνασκιρτήματα τῆς καρδίας ὕψουν καὶ ἐτάρασσον τὸ ὕφασμα.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξε, κυριεύουσα ἑαυτῆς, δὲν θέλω νὰ τῷ κάμω τὴν τρομερὰν ἐκπληξιν τοῦ νὰ μὲ εὖρη ἐκπνεύσασαν!

Ἐσιώπησεν.

Ἡ κοίσις τοῦ τέλους αὐτῆς ἤγγιζεν ἡ ἄτακτος ταραχὴ, ἡ τὸ ἄβρὸν τοῦτο σῶμα ἀνηλεῶς κλονήσασα, καθίστατο βαθμηδὸν ἠπιωτέρα, ἡσυχωτέρα καὶ κανονικωτέρα.

Ἡ ἀσθενὴς ἐσφόγγισε τὸ μέτωπον αὐτῆς, ἀνέπνευσεν ἕκ τινος φιαλίου, καὶ ἐράνη ἀναλαβοῦσα ἐφ' ἑαυτῆς τὴν κυριαρχίαν.

— ὦ! ἡ γυνὴ αὐτὴ!... ποσέθεισεν ὑποκόφως.

Ἄλλ' εὐθὺς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ὡς ἀποδιώκουσα ὄχληράν ἰδέαν, καὶ ζωηρῶς ἔσυρεν ἕκ τοῦ θυλακίου ἐπιστολὴν ἐπτυγμένην, ἧτις ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγνώσθη καὶ ἐπανεγνώσθη πολλάκις.

— Καὶ πάλιν δός μοι δύναιμιν, Λουκιανέ μου!

Ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν μειδιῶσα ἕκ χαρᾶς καὶ γλυκέως φητιρίζουσα:

«Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας!... Διὰ τὴν Δίβερπουλ... ἐπὶ τοῦ Γιβραλτάρ...»

Τὴν στιγμὴν ταύτην κρούσασα ἐλαφρῶς, εἰσῆλθεν ἡ Ἰουλία.

— Κυρία, εἶπεν, ὁ κ. κόμης ἐρωτᾷ ἂν ἡ κυρία κόμησσαι ἔχη τὴν καλοσύνην νὰ δεχθῆ αὐτὸν προτοῦ νὰ ἐξέλθῃ.

— Τὴν ἐσπέραν ταύτην;... τὴν... ἠρώτησεν ἡ κυρία Δὲ Σερζὺ μετ' ἐκπλήξεως.

— Ἀλλά, κυρία... ναί.

— ὦ... Θεέ μου! Ἀδύνατον! Εἰπέ εἰς τὸν κύριον κόμητα ὅτι ὑποφέρω πολὺ καὶ ὅτι εἶμαι λίαν καταβεβλημένη, ὅτι παρακαλῶ αὐτὸν νὰ μοι συγχωρήσῃ ὅτι...

Ὁ λόγος ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς.

— Ναί, ἡ κυρία ἔχει δίκαιον! δὲν δύναται, δὲν εἶνε εἰς τὸσον καλὴν κατάστασιν, διὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν κύριον κόμητα, εἶπεν ἡ Ἰουλία, βαδίζουσα πρὸς τὴν θύραν.

— Ὅχι! περιμένει! ἐπανελάβε ζωηρῶς ἡ ἀσθενὴς.

Ἐθλίβε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐσκέρθη ἐπὶ τινὰς στιγμάς.

Ὁ σύζυγος αὐτῆς ἤθελεν ἀναμφιβόλως νὰ ὁμιλήσῃ αὐτῇ περὶ τοῦ Λουκιανοῦ, τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ, τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ἂν ἠρνεῖτο νὰ δεχθῆ αὐτόν, ἤθελε φανῆ ὅτι ἀπομακρύνει καὶ φοβεῖται τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς συνδιαλέξεως ἤρχετο σπανίως εἰς αὐτήν, ἐπομένως θὰ ἦτο ἀνοικεῖον νὰ ἀποθαρρύνῃ αὐτὸν διὰ τῶν ὁρμῶν τούτων τῆς προσβολῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ.

— Ἰουλία, εἶπεν ἀποφασιστικῶς, αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου καλλίτερον τώρα. Εἰπέ, σὲ παρακαλῶ, εἰς τὸν κύριον ὅτι θὰ ἦμαι λίαν εὐτυχὴς ἂν τὸν ἴδω.

— Κυρία, εἴθε τὸσον ἀσθενὴς, τὸσον ὠχρὰ!...

— Πρᾶξον ὅ,τι σὲ εἶπον, τέκνον μου.

Ἡ θαλαμηπόλος ἐξῆλθε σείουσα τὴν κεφαλὴν

Ἡ κυρία Δὲ Σερζὺ ἠνέφωξε τὸ συρτάριον τῆς τραπέζης αὐτῆς, ἐξήτησεν αὐτόθι φάρμακον, ὅπερ προσδιώρισεν αὐτῇ ὁ ἰατρὸς πρὸς λήψιν διὰ κοιλιακοῦ μετὰ τὰς κρίσεις καὶ τὰς λιποθυμίας, καὶ ἐγγίζουσα τὸ φιαλίδιον εἰς τὰ χεῖλη αὐτῆς, ἐρρόφησεν ἐπανειλημμένως ἐξ αὐτοῦ τρίς. Ἐπειτα ἐπλησίασεν εἰς κάτοπτρον, ἔλαβε κτένα ὀστράκινον, καὶ διέλυσε τὴν κόμην αὐτῆς μετὰ ταῦτα ἀνέσυρε τὰς χειρίδας, διηυθέτησε τὸν τράχηλον, νῦτρέπισε τὰς πτυχὰς τῆς ἐσθῆτος.

Οὐδὲν ἄλλο θέαμα ἦν τὸσω θλιβερόν καὶ συγκινητικόν ὅσον ὁ ἐπιθανάτιος οὗτος καλλωπισμός.

Ἡ Ἰουλίτῃ ἠνέφωξε τὴν θύραν καὶ ἀνήγγειλεν:

— Ὁ κύριος κόμης.

Καὶ ἀπεσύρθη.

Ὁ κ. Δὲ Σερζὺ εἰσῆλθε κρατῶν τὸν ἐπενδύτην καὶ τὸν πῖλον αὐτοῦ, ἄτινα ἔθηκεν ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ προὐχώρησε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ μετ' ἤθους χαριέντος καὶ τρόπων κομψοτάτων.

Ἐλαβε τὴν χεῖρα αὐτῆς καὶ τὴν ἡσπάσθη.

— Λοιπόν, προσφιλέ μου Ἰωάννα, εἶπε, τί ἤκουσα; ὅτι εἶσαι σήμερον ὀλίγον πλέον ἀδιάθετος; Δὲν ἠθέλησα νὰ ἐξέλθω πρὶν ὁ ἴδιος πληροφορηθῶ τὰ τῆς ὑγείας σου.

— Εἴθε πολὺ καλός, φίλε μου, εἶπε γλυκέως ἡ κόμησσαι, δὲν αἰσθάνομαι πλέον πολὺ κακὰ.

Ὁ κύριος Δὲ Σερζὺ ἐκάθησε πλησίον τοῦ θρονίου τῆς συζύγου του.

Ὁ κόμης Δὲ Σερζὺ ἦτο ὁ ὠριότερος ἀνὴρ τῆς γενεᾶς του.

Ἵψηλός, εὐσταλής, εὐρύστερος, ἔχων ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν, τὴν χεῖρα καὶ τὸν πόδα ἐξαισίως μικρὸν, ἦν καθ' ὅλα συμμετρὸν καὶ ἀρίστων μελῶν, τοῦθ' ὅπερ προὔξενει μεγάλην αἴσθησιν ὅτε παρεκάθητο ἐν ταῖς ἰδιαιτέροις συναθροίσεσι τῆς αὐτῆς Ναπολέοντος τοῦ Γ', ἐνθα συνήντα τις πάσας τὰς δυνατὰς φυσιογνωμίας, ἀλλὰ σπανίως τοιαύτην, ὡς τὴν τοῦ κ. Δὲ Σερζὺ.

Ἡ ἡλικία εἶχεν ἀποψιλώσει τὸ μέτωπον, ὅπου ἔλαμπεν ἡ ὀργὴ βεβαιουμένη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Ἡ ρίς μακρὰ, λεπτὴ εἰς τὸ ἄκρον, ἐπιπτε κατ' εὐθείαν ἐπὶ στόματος ἰκκῶς μεγάλου, καὶ χειλέων φιληδόνων, ὧν ἡ σαρκαστικὴ πτυχὴ διανοιγομένη ἐξετίθει εἰς θέαν ὀδόντας λευκοτάτους.

Ἄλλ' ὅ,τι καθίστη τὴν φυσιογνωμίαν ταύτην πράγματι ὠριάν καὶ μᾶλλον ἐκπληξιν προξενούσαν ἡ ἀγάπη ἀποσπῶσαν, ἦσαν οἱ μεγάλοι, καλῶς διηνεωγμένοι καὶ καθαρῶς φαιοῦ χρώματος ὀφθαλμοί, καλυπτομένοι ὑπὸ τόξου ὀφρῶν προεξεχουσῶν καὶ ἀρθῶνως μεμιγμένων μετὰ τριχῶν ὡς ἐκ μετάξης, καὶ εἰσέτι μελαινῶν.

Τὸ λάμπον τοῦτο βλέμμα — ὅτε τὸ λοιπὸν μέρος τῆς φυσιογνωμίας περιεπλαισιούτο ὑπὸ τῆς χιονώδους κόμης καὶ τοῦ περὶ τὸ πρόσωπον γενείου — εἶδιδε μοναδικὸν χαρακτῆρα πρωτοτυπίας εἰς τὸ σύνολον τῆς κεφαλῆς.

Ἡ συνήθης ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν τούτων ἦν ἡ σκληρότης, μετριάζουμένη ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς κοινωνίας, ἐν ἡ ἐβίῳ.

Εἰς τινὰς μάλιστα στιγμάς τὸ βλέμμα τοῦ κόμητος ἀπέβαινε θωπευτικόν οὐδέποτε ὁμως παρετηρεῖτο ἐν αὐτῷ γλυκύτης, ἡ καλοβουλία.

Διὰ τοῦ θωπευτικοῦ τούτου βλέμματος λοιπὸν ὁ κ. Δὲ Σερζὺ συνώδευε κατ' ἀρχὰς τὴν μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ διάλεξιν.

Ἵπήκουεν, ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, εἰς τὴν θέλησιν τῆς Βάλδας, ἐρχόμενος εἰς ἐπίσκεψιν τῆς συζύγου του ἄλλ' ἡ συμπεριφορὰ, ἡ φωνή, οἱ λόγοι αὐτοῦ ἐνέφαινον τρόπον τινὰ ὅτι ἐπεθύμει νὰ καταστήσῃ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην μᾶλλον ὄχληράν καὶ ἐπίπονον.

Ἐξετάσας λοιπὸν μετὰ μερίμνης καὶ προνοίας περὶ τῆς ὑγείας αὐτῆς, οὐδεμίαν ἠθέλησε νὰ ἀκούσῃ ἀποθαρρυντικὴν ἀπάντησιν, ἐλαφρὰν τινὰ μόνον ἀδιαθεσίαν ὀλίγον τι παραταθεῖσαν παραδεχόμενος, καὶ ἀντιλέγων πρὸς πάντα ἐκφράζοντα ἀνησυχίαν καὶ ἀμφιβολίαν περὶ προσεχοῦς ἀναρρώσεως.

Ἦτο ἀπόλυτος καὶ ἐπίμονος αἰσιόδοξος εἰς πᾶν ὅ,τι προὔξενει τοῖς ἄλλοις ἀθυμίαν καὶ βάσανον.

Ἐν τούτοις τὰ πρῶτα ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑγείας ζητήματα ταχέως ἐξητηθήθησαν μεταξὺ τῶν συζύγων, οὔτινες, καίτοι

ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατῴκου στέγην, ἐβλέποντο τόσον σπανάτως ἐπῆλθε δὲ βραχεῖα σιωπή.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἤλπιζε προφανῶς, ὅτι θὰ τῇ ὠμίλει περὶ τοῦ Λουκιανοῦ.

Δὲν ἦτο δυνατὸν, ἐσκέπτετο, δι' ἄλλην τινά, ἐκτὸς ταύτης, αἰτίαν νὰ ἐζήτησε τὴν συνέντευξιν ταύτην. Ὅσον διὰ τὸν κόμητα, οὗτος ἐγίνωσκε τὴν προσδοκίαν ταύτην τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ, καὶ ὅμως ἐπροσπάθει παντὶ τρόπῳ νὰ ὑπεκρύψῃ τὴν κινδυνώδη ταύτην συνομιλίαν· ἀλλ' ἠδύνατο;

Ἡ Βαλδα, καλῶς γνωρίζουσα τὸ ἀποτέλεσμα, ἔθηκε τὸν ἕνα ἀντιμέτωπον τοῦ ἑτέρου τὴν ἐσπέραν ταύτην.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λουκιανοῦ, ληφθεῖσα τὴν αὐτὴν πρωΐαν, ἢ προσεχῆς ἔλευσις τοῦ ἐξορίστου υἱοῦ, τὸ παρὸν καὶ κατεπεῖγον ἐνδιαφέρον τοῦτο, τὸ κοινὸν καὶ διάφορον συγχρόνως πάθος τοῦτο, ταῦτα πάντα βιαίως προσέβαλλον τοὺς ἀτυχεῖς τούτους γονεῖς, ἀπέναντι ἀλλήλων εὐρισκομένους.

Δύο νέφη πλήρη ἠλεκτρισμοῦ δύνανται νὰ συναντηθῶσιν ἀτιμωρητέι;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, φοβούμενος αὐτὸς ἑαυτὸν, ἐπροσπάθει οὐχ ἦττον ν' ἀποφύγῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀναβάλῃ τὴν σύγκρουσιν· καὶ ἐγειρόμενος,

— Ἐλπίζω, εἶπεν, ὅτι τὴν ἐσπέραν ταύτην δὲν θὰ ἦσαι πολὺ καταβεβλημένη. . .

— Ὡ! εἶμαι καὶ πολὺ. . . ἀπεκρίνατο.

Βλέπουσα δὲ τὸν σύζυγον αὐτῆς διατάζοντα, προσέθηκε:

— Δὲν ἀμφιβάλλω, φίλε μου, ὅτι εἴχετε νὰ μοὶ ὀμιλήσῃτε περὶ ἐμοῦ μόνον;

— Οὐδὲν ἐν τούτοις ἔχω νὰ προσθέσω! εἶπε μηχανικῶς πῶς.

Ἔστη.

Ἦτο καταφανῶς τεταραγμένος.

Τὸ ἀτυχὲς γενναῖον πλάσμα ἔσπευσε εἰς βοήθειαν αὐτοῦ.

— Λοιπὸν, εἶπε, θὰ ἔλαβες σήμερον τὸ πρῶτ' ἐπιστολὴν τινὰ — τοῦ Λουκιανοῦ — ὁμοίαν πρὸς τὴν ἰδικὴν μου.

— Ἐπιστολὴν τοῦ Λουκιανοῦ, μάλιστα, ἀλλ' ὁμοίαν πρὸς τὴν ἰδικὴν σου, ἀμφιβάλλω.

Ὁ ὑπόκωφος τόνος, μεθ' οὗ προηρέθησαν αἱ λέξεις αὗται, αἱ συνοφρωθεῖσαι ὄφρυς, τὰ συσφιχθέντα χεῖλη τοῦ κ. Δὲ Σερζύ ἐνέπλησαν τρόμου ἀνεξηγήτου τὴν σύζυγον αὐτοῦ· εἰσέδῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἀπαίσιον προαίσθημα· μετενόησε πικρῶς, διότι ὠμίλησεν.

Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ συνήθρισε πᾶσιν ἀπομείνασαν αὐτῇ ἠθικὴν δύναμιν, ἐλλείψει τῆς φυσικῆς ἰσχύος, καὶ ἐπανέλαβε μετὰ στιγμὴν σιωπῆς:

— Γνωρίζω τὸν υἱόν μου, καὶ πρὶν ἢ ἀναγνώσω τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν λέγεις ὅτι σοὶ ἔγραψε, εἶμαι βεβαία ὅτι εἶναι πλήρως σεβασμοῦ πρὸς τὸν πατέρα του.

— Τὸ σέβας μόνον ὑπάρχει ἐν τοῖς λόγοις του, πιθανόν, εἶπεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ σείων τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' οὐδόλως σχεδὸν ἐν τῇ πράξει.

— Ἐν τίνι πράξει;

— Ἴδού! γνωρίζεις ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λουκιανοῦ μοὶ ἀναγγέλλει ὅτι εὐρίσκεται καθ' ὁδὸν ἐπανερχόμενος. Ἐσκέφθη νὰ μὲ συμβουλευθῇ πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἀπότομον ταύτην ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν δικαιολογεῖ;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ βραδέως καὶ ἰδιαίτερος ἐτόνισε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις.

— Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο ἀσθενὴς καὶ. . .

— Δυστυχῆς, δὲν ἔχει οὕτω; προσέθετο πικρῶς μειδιῶν ὁ κ. Δὲ Σερζύ· καὶ ἐπανέρχεται ἵνα τὴν παραμυθῆσῃ.

— Δὲν δύνασαι νὰ ἐλέγξῃς τὴν στοργὴν τοῦ υἱοῦ πρὸς τὴν μητέρα του, εἶπεν ἡ ἀσθενὴς μετὰ φωνῆς σχεδὸν μὴ ἀκουομένης.

— Ὅχι, βέβαια· ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως ἢ πρὸς τὴν μητέρα στοργὴ νὰ μὴ εἶνε ἐπίπληξις πρὸς τὸν πατέρα.

— Ὡ! τοῦτο δὲν εἶνε δυνατὸν! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ.

Προσέθηκε δ' ἡσυχώτερον:

— Τοῦτο δὲν ἐγένετο ποτέ.

— Ἐπίπληξις πρὸς ἐμέ, τοῦτο ἦτο πολὺ, πάρα-πολύ! Ἄλλ' ὑπῆρξέ ποτε ὁ Λουκιανὸς υἱὸς καὶ εὐπειθὴς εἰς τὴν κυριαρχίαν μου, εἰς τὴν θέλησίν μου;

Ἡ μήτηρ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν σκεπτομένη· ἔπειτα διὰ φωνῆς χαμηλῆς, ὡς πρὸς ἑαυτὴν ἀποτεينوμένη,

— Ἀλλοῖμονον! ἠδυνήθην εἰς τὴν Λουκίαν, κόρην ἀπειρον καὶ ἀθάναν, νὰ καλύψω, νὰ κρύψω τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ὁ Λουκιανὸς ἦτο ἀνὴρ. . .

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἠγέρθη μεθ' ὀρμῆς.

— Καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ὑπομείνω ποτέ, ὥστε ἐν παιδίον, ὁ υἱὸς μου, νὰ τολμᾷ νὰ ἐξελέγῃ τὰς πράξεις μου καὶ νὰ κρῖνῃ τὴν διαγωγὴν μου.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας μετὰ κινήσεως σπασμωδικῆς.

— Ἰάκωβε, ἔλεος, ἐψιθύρισε, μὴ μὲ φονεύσῃς πρὸ τῆς ἐπανόδου του.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἔστη, παρατηρῶν αὐτὴν.

Λάμψις οἴκτου διεδέξατο ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ τὴν λάμψιν τῆς ὀργῆς.

Συνεκρατήθη καὶ καθιστὰς ἠπιωτέραν τὴν φωνήν, καίπερ τρέμουσαν ὀλίγον ἐκ τοῦ θυμοῦ, ἀπήντησε, πλησιάζων αὐτῇ:

— Ἐχεις δίκαιον! συγχώρησόν μοι, Ἰωάννα. Ἐλησμονησα ὅτι ἡ ὑγίεια σου ἀπῆται μεγάλας προφυλάξεις. Ἄλλὰ καὶ σὺ πρέπει νὰ ἐννοήσῃς, καὶ ὁ Λουκιανὸς νὰ μάθῃ, σὲ παρακαλῶ, ὅτι ὑπάρχουσι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἀξιοπρέπιά μου δὲν ἔμπορεῖ νὰ παραδεχθῇ.

— Ὁ Λουκιανὸς ἔπραξε κακῶς! ἐπανάλαβε ζωηρῶς ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ταχέως ἐπωφελομένη τῆς στιγμιαίας ταύτης γαλήνης. Μάλιστα, ὁ υἱὸς οὐδέποτε. . . Ἄλλὰ, ἄς προσπαθήσωμεν νὰ προλάβωμεν τὰς συγκρούσεις καὶ τὰς λύπας. Σήμερον δὲν ἀπαιτῶ πλέον ὅτι ἀπεποιήθῃς ἄλλοτε, ὅτι θὰ ἀπεμάκρυνε τοὺς χωρισμοὺς τούτους, τὰς ἀγωνίας ταύτας. . . Σὲ εἶχον ἰκετεύσει νὰ ἀπομακρύνῃς τῆς οἰκίας ταύτης ἐν. . . πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶνε δι' ἐμέ σκληρὸν νὰ βλέπω ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην.

— Ἐν πρόσωπον, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ κόμης, τὸ ὁποῖον ἐκάλεσες καὶ ἔφερες μόνη σου ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην· τὴν συγγενῆ σου ἀπαιτεῖς νὰ διώξω, νὰ ρίψω εἰς τὰς ὁδοὺς, ἀφ' οὗ ἡμεῖς εἴμεθα οἱ αἰτίοι νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα τῆς!

— Εἴμεθα ἀρκετὰ πλούσιοι, ὥστε νὰ τῇ προσφέρωμεν ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν ἤθελε· ἄλλως τε, εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ βλέπετε αὐτὴν κατὰ τὴν ὑμετέραν βούλησιν.

— Τότε δὲ! τότε. . . εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς ὑπάρχει τὸ σκάνδαλον! . . . ἡ ἀτιμία, ἡ κατασχύνῃ δι' αὐτὴν!

— Ἄ! ἦτο προτιμότερος λοιπὸν ὁ ἀπελπισμὸς καὶ ὁ θάνατος δι' ἐμέ!

Ἡ κραυγὴ αὕτη διέφυγε τὴν κόμησσαν.

Ἐξέπληξε τὸν κ. Δὲ Σερζύ, καί, πρᾶγμα παράδοξον, ἐφάνη κατευνάσασα αὐτόν.

Ἡσθάνθη ἄρᾳ γε ὅτι ἡ γῆ ἦτο ἀνυπόφορος δι' αὐτὴν;

Ἐφοβήθη μήπως ἐξαντλήσῃ τὴν ὑπομονὴν τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἢ, τοῦλάχιστον, τὰς δυνάμεις αὐτῆς.

Εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐφ' ἱκανὰ δευτερόλεπτα ἔστη σιωπηλός, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἔλαβε τόνον μετριωπαθέστερον καὶ ἡμερώτερον, ὅτε τῇ εἶπε:

— Λοιπὸν, Ἰωάννα, παραδέχεσαι νὰ μὴ ἐγγίσωμεν ποτέ τοῦ λοιποῦ τὸ λεπτὸν αὐτὸ ζήτημα;

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, συντετριμμένη ὑπὸ τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων συμβάντων, ἐπανάλαβε βραδείᾳ φωνῇ μετὰ κόπου:

— Ἄς μὴ ὀμιλῶμεν πλέον περὶ τοῦ παρελθόντος, εἰμὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ. Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν, προσεπάθησα ὡς ἐκ

τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Λουκιανοῦ, νὰ ἀποφύγω τὸ σκάνδαλον τοῦτο, διὰ τὸ ὅποιον ἔτρεμον, ὅσον καὶ ὑμεῖς, διὰ τὰ τέκνα μου. Ἀπητήσατε τὴν σκληροτέραν διὰ μητέρα θυσίαν, τὴν ἀπὸ τῶν κώλων ἀπομάκρυνσιν τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ συγκατένευσα. Ἐθυσίασα τὴν σύζυγον ἔθυσίασα τὴν μητέρα. Διὰ τὸ ὄνομα καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν ὑμῶν ἔδωκα πᾶν ὅ,τι γυνὴ δύναται νὰ δώσῃ. Μοὶ ἔμενον δύο τέκνα· μοὶ ἔλαβον τὸ ἓν· καὶ δὲν ἀπέθανον ὑπὸ τὸ κτύπημα. . . ἀφ' οὗ ζῶ εἰσέτι. Πολλάκις διελογίσθην ἂν δὲν ἦτο τοῦτο, τὸ νὰ ὠθήσω τὴν αὐταπάρνησιν μέχρι τοῦ ἐγκλήματος, τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὅποιον μὲ ἐτιμῶρει ὁ Θεός.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἠγέρθη βραδέως καὶ μετὰ μεγαλοπρεπείας, ἦν ἡ λύπη καὶ ἡ ἀσθένεια παρέχουσιν εἰς τὰς ἐλαχίστας ἐνεργείας ἡμῶν, καὶ προσηλοῦσα τοὺς μέλανας αὐτῆς ὀφθαλμούς, τοὺς ὁποίους ἔφλεγεν ὁ πυρετός, ἐπὶ τῶν ἐξωργισμένων, ἀλλ' ἤδη δαμασθέντων ὀφθαλμῶν τοῦ συζύγου αὐτῆς, μετ' ἀσυνήθους αὐτῆ τὸλμης, προσέθετο διὰ χαμηλῆς καὶ ἱκετευτικῆς, ἀλλὰ στερεᾶς φωνῆς :

— Ἡδυνάμην νὰ πράξω πλειότερόν τι, κύριε ; Καὶ λυπεῖσθε διότι φέρω τὸ ὄνομά σας ἀκηλίδωτον . . . ἐνώπιον τοῦ κόσμου ;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, καίπερ ἐσκληρυμμένος, ἠσθάνθη ἑαυτὸν βαθύτερον ἢ ὅσον θὰ ἐπεθύμει, συγκεκινημένον, ὅπερ ὅμως δὲν ὠμολογεῖ ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ ὅτι ἀναγνωρίζει διότι τὸ νὰ συγκινεῖται ἐνώπιον τῆς συζύγου του, ἦν τ' αὐτόν· τοῦ κρίνεσθαι ὑπ' αὐτῆς οἰκτεῖρων δ' αὐτὴν ἦν τ' αὐτόν· τοῦ καταδικάζειν ἑαυτόν.

— Δὲν σὰς μέφομαι ποσῶς, ἐπανελάθε μετὰ τινος γλυκύτητος, ἀναγνωρίζω τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας λέγετε, καὶ τοι ὑπέστην πολλὰ ὑπὸ τῶν θλίψεών σας, τῶν δακρύων καὶ τοῦ ἤθους σας.

— Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ὑποφέρω εὐθυμος καὶ ἀδιάφορος τὴν κατερείπωσιν τῶν ὄνειροπολημάτων καὶ τοῦ ἔρωτός μου; διότι σὲ ἠγάπων ! Ὑμεῖς δὲν με ἠγαπήσατε διόλου, τούλάχιστον νὰ μὲ ὑπελήπτεσθε !

— Τέλος τί θέλεις παρ' ἐμοῦ ; ἐφέλλισεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ, τεθοροβηθεὶς ὑπὸ τῶν λέξεων τούτων, αἰτινες, ἐναντίον τοῦ τριπλοῦ θώρακος τῆς ματαιότητός του, τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης του, εἰσεχώρουν μέχρι τῶν ἐνδοτέρων αὐτοῦ, καὶ ἀπεχάζον αὐτόν.

— Νὰ συγχωρήσῃς τὸν Λουκιανόν, νὰ τὸν ὑποδεχθῆς ὡς ὑποδέχεται πατὴρ υἱόν, νὰ μὴ ἀπαιτήσῃς παρ' αὐτοῦ συγκαταβάσεις. . . αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξήγειρον τὴν ὑπερήφανον καὶ νομιμόφρονα φύσιν του καὶ θὰ ἐτραυματίζον τὴν χαρὰν, τὴν ὁποῖαν μοὶ φέρει.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ εἶχε καταστῆ σχεδὸν ἀσύνετος, καὶ ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἐδράξατο τοῦ σημείου τούτου, λίαν εὐτυχῆς ὅτι ἀπέφυγεν, ἀδιάφορον πῶς, τὴν ἀηδῆ ἀδιαθεσίαν, ἐν ἣ ἀπὸ τινων στιγμῶν εὕρισκετο.

Μικροῦ δεῖν εὕρισκεν ἄδικον ἑαυτὸν καὶ ἐλυπεῖτο δι' ἄλλο πρόσωπον, ὅπερ δὲν ἦτο αὐτός ὁ ἴδιος.

Καὶ μετ' ἐπιτετηδευμένης παραφορᾶς, ἦν ὑπεκρίνετο, ἀνέκραξε :

— Σὲ ἐνοῶ ! Θέλεις νὰ ἐπιτρέψω εἰς τὸν υἱόν σου νὰ ὑβρίζῃ ὅπως δῆποτε νεκρὰν γυναῖκα, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ὑπερασπισθῇ. . . ἀπροστάτευτον. . .

— Ἀπροστάτευτον ! ἐπανελάθεν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ μετ' εἰρωνείας, ἥτις ἔκρουσε τὰ ὦτα τοῦ συζύγου αὐτῆς ὡς λεπτὴ μαχαίρας ἐπὶ τραύματος ὅπερ ἦνοιξεν.

Πάραυτα ἡ κόμησσα ἐπανελάθε μεθ' ἱκετευτικῆς καὶ διακεκομμένης φωνῆς :

— Ἰάκωβε, αἱ ἡμέραι μου εἶνε μεμετρημέναι τόρα. Τὸ αἰσθάνομαι. . . τὸ γνωρίζω ! Ὁ Λουκιανὸς ἐπανερχεται διὰ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἀποθάνω εἰς τὰς ἀγκάλας του. Εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν ὄσων παρ' ἐμοῦ ἔλαβες, εἰς ἀνταλλαγὴν πάντων, ὄσων ἀπώλεσα, διὰ τὰ τόσα ἐν τῇ

μοναξίᾳ μου κρυφίως ρεύσαντα δάκρυα, δι' ὅλα ταῦτα μίαν χάριν σοὶ ζητῶ, μίαν μόνην· μὴ μοι προξενήσῃς νέαν λύπην ἐκ τῆς ἐπανάδου τοῦ Λουκιανοῦ ! μὴ μοι δηλητηριάσῃς τὴν ὑπερτάτην ταύτην χαρὰν, τὴν τελευταίαν, τὴν ὁποῖαν ἐπὶ γῆς αἰσθάνομαι ! Αὐτὴν τὴν χάριν, ὦ ! Αὐτὴν σοὶ τὴν ζητῶ, ἐὰν ἦνε ἀνάγκη, καὶ γονυκλινῆς.

Καὶ ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔχουσα ὑψωμένας πρὸς τὸν σύζυγον αὐτῆς τὰς χεῖρας.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, ὡς πολλοὶ ἄλλοι, ἦτο εὐαίσθητος εἰς πράγματα ἐξωτερικά.

Ἡ θέα τῆς γυναικὸς ταύτης, μελανὰ ἐνδεδυμένης, τὸ ἰσχρὸν καὶ ἐπιθανάτιον αὐτῆς, κυλιομένης πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπέσπασεν ἀπ' αὐτοῦ ἀληθῆ οἶκτον καὶ αἰσχύνης κραυγὴν.

Προῦχώρησε κατεσπευσμένος, καὶ ἐγείρων ἐβοήθησεν αὐτὴν νὰ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ θρονίου αὐτῆς.

— Ἰωάννα, Ἰωάννα, ἀνέκραξε, τί κάμνεις ; Δὲν εἶμαι τόσον σκληροκάριος ! Διὰ τί μὲ συκοφαντεῖς οὕτω ; ἄς σὲ ἀγκῶν ὁ Λουκιανός, καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ σὲ ἀγαπῶ.

— Σοὶ ὀμνῶ νὰ ἀπολαμβάνω παρ' αὐτοῦ ἀνάλογον σέβας, ἐὰν θέλῃς· ἀλλὰ καὶ σύ, ὀρκίσθητι ὅτι ἡ ἐπάνοδος του δὲν θὰ γείνη αἰτία νέων ἀγώνων, τοὺς ὁποίους δὲν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρω.

— Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι, ἀπήντησεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ. Εἰς ἐμὲ θὰ εὗρῃ πατέρα ἀνεξίκακον, λησμονήσαντα πάντα.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

— Ἄλλ' εἶσαι ὠχροτάτη ! Θέλεις νὰ φωνάξω τὴν Ἰουλίαν ;

— Ὅχι, ὄχι· δὲν εἶνε τίποτε. Αἱ συγκινήσεις, γνωρίζεις, μὲ κατέβαλον ὀλίγον· ἀλλὰ θὰ ἀναλάβω ἔχω μόνον ἀνάγκην ὀλίγων στιγμῶν ἀναπαύσεως καὶ μοναξίας. Πήγαине εἰς τὰς διασκεδάσεις σου, ἐγὼ μένω μετὰ τὴν εὐτυχίαν μου.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, ὠχρός, ὡς αὐτῇ, προῦχώρησε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ὡς ἵνα ἐναγκαλισθῇ αὐτὴν· ἀλλ' αὐτὴ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

— Πήγαине, τῷ εἶπεν, εὐχαριστῶ.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἔστη ἐπὶ δευτερόλεπτον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀντιστῇ, καὶ ἔσφιξε μετ' ἀμηχανίας τὴν ὑγρὰν καὶ πεπαγωμένην ταύτην χεῖρα· ἔπειτα ἀπεσύρθη ἔχων τὸ μέτωπον ὑλιγώτερον ἐπηρμένον ἢ ὅτε εἰσῆλθεν.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἐξεληθόντος αὐτοῦ, περιέπεσεν εἰς εἶδός τι ἀποκαρώσεως.

Μετὰ τὴν χαρὰν, λίαν ἰσχυρὰν δι' αὐτὴν, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λουκιανοῦ προσγενομένην αὐτῇ μετὰ τὰς ἀθιμονίας τῆς μετὰ τῆς Βάλδας πάλης, τὸν τρόπον, οἱ κλονισμοί, ἡ μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς πάλη εἶχε τρόπον τινὰ φονεύσει τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο ἀγωνιῶν σῶμα, τὸ περικλεῖον τὴν ἀτυχῆ καὶ ἀξιολύπητον ταύτην ψυχὴν.

Ἄλλ' εἰσέτι εὕρισκετο μακρὰν τοῦ βυθοῦ τῶν συγκινήσεων αὐτῆς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν, ἡ Βάλδα ἔλεγεν εἰς τὴν Λουκίαν, ἥτις μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ αὐτῆς μετέβαινε εἰς τὸν χορόν,

— Μὴ μεταβῆς εἰς τὸν χορὸν πρὶν ἢ πρὸ πάντων ἴδῃς τὴν μητέρα σου.

[Ἔπεται συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Α'

ΒΑΡΚΕΛΟΝΗ

Ἦτο βροχερὰ πρωΐα τοῦ Φεβρουαρίου καὶ ὑπελείπετο μία ὥρα μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ἡ μήτηρ μου μὲ συνώδευσε μέχρι τῆς κλίμακος, ἐπαναλαμβάνουσα ἐν σπουδῇ ὄλας τὰς συμβουλὰς, τὰς ὁποίας πρὸ μηνὸς ἐξηκολούθει νὰ μοὶ δίδῃ. Μετὰ ταῦτα ἐναγκαλισθεῖσά με φιλοστόργως, ἐξερράγη εἰς δάκρυα καὶ ἐγένετο ἄφαντος. Ἐμείνα ἐκεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς μὲ ἀλγοῦσαν καρδίαν, παρατηρῶν τὴν θύραν καὶ ἔτοιμος σχεδὸν νὰ κραυγᾶσω :

— "Ἄνοιξε ! Δὲν ἀναχωρῶ πλέον ! θὰ μείνω μὲ σέ !

Ἐπειτα κατῆλθον ταχέως τὴν κλίμακα, ὡς κλέπτης καταδιωκόμενος. Ὄταν ἐξῆλθον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, μοὶ ἐφάνη ὅτι μεταξύ ἐμοῦ καὶ τοῦ οἴκου μου ἐξηπλοῦντο ἤδη τὰ κύματα τῆς θαλάσσης καὶ ἀνυψοῦντο αἱ κορυφαὶ τῶν Πυρηναίων καὶ τοὶ δὲ πρὸ τόσου χρόνου μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονῆς ἀνέμενον τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐν τούτοις δὲν ἤμην διόλου εὐθυμος. Παρὰ τὴν καμπὴν ὁδοῦ τινὸς συνήντησα φίλον μου τινὰ ἱατρὸν μεταβαίνοντα εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τὸν ὁποῖον πρὸ μηνὸς δὲν εἶχον ἴδει.

— Πού πηγαίνεις ; μὲ ἠρώτησε.

— Εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἀπεκρίθην.

Ἐδίστασε νὰ μὲ πιστεύσῃ, διότι ἡ κατηφῆς καὶ μελαγχολικὴ ὄψις μου πᾶν ἄλλο ἐμαρτύρει, ἢ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἐπιχειρήσω ταξείδιον εὐχάριστον.

Καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ Τουρίνου μέχρι Γενούης διάστημα περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐσκεπτόμην ἢ περὶ τῆς μητρός μου, περὶ τοῦ δωματίου, ἀπομείναντος κενοῦ, περὶ τῆς μικρᾶς μου βιβλιοθήκης, περὶ τῶν ἀγαπητῶν μοὶ ἐξέων τοῦ οἰκιακοῦ μου βίου, τὰς ὁποίας ἀπεχαίρετιζον διὰ πολλοὺς μῆνας. Ἄλλ' ὅταν ἔφθασα εἰς Γένουαν, ἡ θεὰ τῆς θαλάσσης, οἱ κῆποι τοῦ Ἀκουασόλα καὶ ἡ συντροφία τοῦ Ἀντωνίου Ἰουλίου Βαρίλη μοὶ ἀπέδωκαν τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐθυμίαν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλον νὰ ἐπιβιβασθῶ εἰς τὴν λέμβον, ἡ ὁποία θὰ μὲ ἔφερεν ἐπὶ τοῦ πλοίου, μοὶ ἐνεχειρίσθη ὑπὸ τινος ὑπηρετοῦ ξενοδοχείου ἐπιστολή, ἐν ἣ περιείχοντο μόνον αἱ λέξεις αὗται : «Θλιβεραὶ εἰδήσεις ἐξ Ἰσπανίας. Ἡ θέσις ἐνὸς Ἰταλοῦ ἐν Μαδρίτη, ἐν ἡμέραις πάλης κατὰ τῆς βασιλείας, θὰ ἦτο ἐπισφαλῆς. Ἐπιμένεις νὰ ἀναχωρήσῃς ; Σκέφθητι». Ἐπῆδησα εἰς τὴν λέμβον καὶ ἀπῆλθον. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου, δύο ἀξιωματικοὶ ἦλθον νὰ μὲ ἀποχαιρετίσωσι· νομίζω ἀκόμη ὅτι τοὺς βλέπω ὀρθίους ἐν τῷ μέσῳ τῆς λέμβου, ἐνῶ τὸ πλοῖον ἤρχιζε νὰ κινῆται.

— Νὰ μοῦ φέρῃς ἓνα σπαθὶ τοῦ Τολέδου, ἐκραύγαζον.

— Νὰ μοῦ φέρῃς μίαν φιάλην Ξέρες.

— Ἐμὲ μίαν κιθάραν.

— Καὶ ἓνα πῖλον ἀνδαλούσιον.

— Καὶ ἐν ἐγχειρίδιον.

Μετ' ὀλίγον διέκρινα μόνον τὰ λευκά των μαυδῆλια καὶ ἤκουσα τοὺς τελευταίους ἤχους τῆς φωνῆς των. Ἠθέλησα νὰ ἀπαντήσω, ἀλλ' ἡ φωνή μου ἐσβέσθη πρὶν ἐξέλθῃ τῶν χειλέων μου. Ἐγέλασα καὶ ἔκρυψα μὲ τὴν χεῖρα τοὺς ὀφθαλμούς μου. Μετ' ὀλίγον, ἀποσυρθεὶς εἰς τὸν θαλαμίσκον μου ἐκοιμήθην, ὕπνον γλυκύτατον καὶ ὠνειρεύθην τὰς συμβουλὰς τῆς μητρός μου, τὸ χρηματοφυλάκιον, τὴν Γαλιαν, τὰς ἀνδαλουσίας.

Περὶ τὴν χαραυγὴν ἠγέρθην καὶ ἀνῆλθον ἀμέσως ἐπὶ τῆς πρύμνης. Εὐρισκόμεθα εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἀπόστασιν καὶ ἦτο ἀκτὴ γαλλικὴ ἢ πρώτη ξένη γῆ, τὴν ὁποίαν ἔβλεπον. Περιέργον ! οἱ ὀφθαλμοί μου ἔβλεπον ἀκορέστως καὶ χίλιοι χαρμόσυνοι συλλογισμοὶ ἀνελίσσοντο ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ μου καὶ ἔλεγον :

— Εἶνε ἐκεῖ ἡ Γαλλία ; ἀληθῶς ; εἶμαι ἐγὼ αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶμαι ἐδῶ ;

Ἀμφέβαλλον περὶ τῆς ταυτότητός μου.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἤρχισαμεν νὰ διακρίνωμεν τὴν Μασσαλίαν. Ἡ πρώτη θεὰ μεγάλης πόλεως παραθαλασσίας προξενεὶ εἰδὸς τι παραζάλης, ἥτις ἐκμηδενίζει τὴν ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ παραγομένην εὐχαρίστησιν. Βλέπω, οἰονεὶ διὰ μέσου ὀμίχλης, ἀτελεύτητον δάσος ἐκ πλοίων, ἓνα λεμβοῦχον, ὅστις μοὶ δίδει τὴν χεῖρα, ὀμιλῶν μοι εἰδὸς τι διάλεκτου ἀκαταλήπτου, ἓνα τελωνοφύλακα, ὅστις μὲ ὑποχρεώνει νὰ πληρώσω, ἀγνοῶ δυνάμει ποίου νόμου, δύο σόλδια διὰ τοὺς Πρώσσους. Ἐπειτα ἐν σκοτεινὸν δωματίον τοῦ ξενοδοχείου ἀκολουθῶς ὁδοὺ μακροτάτας, πλατείας ἀπεράντους, πλῆθος ἀνθρώπων καὶ ὄχημάτων ἀνερχομένων καὶ κατερχομένων, ἀποσπάσματα ζουάβων, στολὰς στρατιωτικὰς ἀγνώστους, χιλιάδας φώτων, χιλιάδας φωνῶν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, καταπόνησις καὶ μελαγχολία ἀφόρητος, ἀπολήγουσα εἰς ὕπνον ἐπίπονον. Τῇ ἐπαύριον, λίαν πρῶτὴ κατελάμβανον θέσιν ἐντὸς ἀμάξης τοῦ ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Περπινιανὴν σιδηροδρόμου, ἐν τῷ μέσῳ δεκάδος ἀξιωματικῶν τῶν ζουάβων, οἵτινες εἶχον φθάσει τὴν προτεραίαν ἐξ Ἀφρικῆς, τίς μὲ τὰς βακτηρίας ὑπὸ τὰς μασχάλας, τίς ἐπὶ ράβδου στηριζόμενος καὶ ἄλλος μὲ τὸν βραχίονα ἐπὶ αἰώρας, ἀλλ' ἅπαντες εὐθυμοὶ καὶ θορυβώδεις ὡς μικροὶ μαθηταί. Τὸ ταξείδιον ἦτο μακρὸν καὶ ἡ μετ' αὐτῶν συνδιάλεξις ἀναπόφευκτος. Ἐν τούτοις μεθ' ὅσα εἶχον ἀκούσει λεγόμενα περὶ τοῦ μίσους, ὅπερ τρέφουσιν ἐναντίον ἡμῶν οἱ γάλλοι, δὲν ἐτόλμων νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα. Πλάνη ! Εἶς ἐξ αὐτῶν μοὶ ἀπηύθυνε τὸν λόγον καὶ ἤρξατο ἡ συνομιλία.

— Ἰταλός ;

— Μάλιστα.

Μὲ ὑπεδέχθησαν γηθοσύνως ἅπαντες, πλὴν ἐνός, εἶχον πολεμήσει ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς δὲ εἶχε τραυματισθῆ ἐν Μαγένη. Ἦρχισαν νὰ διηγῶνται ἀνέκδοτα τῆς Γενούης, τοῦ Τουρίνου, τῶν Μεδιολάνων, νὰ μὲ ἐρωτῶσι περὶ χιλίων πραγμάτων καὶ νὰ μοὶ περιγράψωσι τὸν βίον, τὸν ὁποῖον διῆγον ἐν Ἀφρικῇ. Ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον ἐπροχωροῦμεν καὶ προσεγγίζομεν πρὸς τὰ Πυρηναία, κατὰ τοσοῦτον διεσκέδαζον παρατηρῶν τὴν προβαίνουσαν ἀλλοίωσιν εἰς τὴν προφορὰν τῶν ἐκάστοτε εἰσερχομένων ἐν τῇ ἀμάξῃ ἐπιβατῶν, βλέπων πῶς ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἐξεψύχει, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῇ ἰσπανικῇ, αἰσθανόμενος ὅτι ἡ Ἰσπανία ἤρχετο εἰς συνάντησίν μας, μέχρις οὗ φθάσας εἰς Περπινιανὴν, καὶ καταλαβὼν θέσιν ἐντὸς ταχυδρομικῆς ἀμάξης, ἤκουσα τὰ πρῶτα «καλημέρα, — καλὸ ταξείδι», εἰς γλῶσσαν καθαρῆουσαν καὶ ἤχηρὰν καὶ ἠσθάνθην ἀπεριόριστον εὐχαρίστησιν.

Ἐν τούτοις ἐν Περπινιανῇ δὲν ὀμιλεῖται ἡ ἰσπανικὴ, ἀλλὰ παρεφθαρμένη τις διάλεκτος, κρᾶμα γαλλικῆς, μασσαλιωτικῆς καὶ καταλωνικῆς, σπαράσσουσα τὰ ὄσα ἡ ἀμαξα μὲ ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐν τῷ μέσῳ πληθῆος ἀξιωματικῶν, κυριῶν, ἀγγλων καὶ κιβωτιῶν. Ὑπηρετῆς τις μὲ ὑπεχρέωσε διὰ τῆς βίας σχεδὸν νὰ καθήσω πρὸ ἠτοιμασμέ-

νης τραπέζης. Ἐφαγα, μὲ ἐστραγγάλισαν, μὲ ἔριψαν ἐντὸς ἑτέρας ἀμάξης καὶ ἀνεχωρήσαμεν ταχέως.

Φεῦ! Πρὸ τούτου καιροῦ ἐπόθουν νὰ διαβῶ τὰ Πυρηνάια, καὶ μοὶ ἐπέπρωτο νὰ τὰ διαβῶ νύκτωρ. Πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν πρώτων ὁρέων, ἦτο ἤδη βαθὺ σκότος. Ἐπὶ πολλὰς δὲ ὥρας, μεταξύ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως, οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπον ἢ μέρος ὁδοῦ φωτιζομένης ὑπὸ τῶν φανῶν τῆς ἀμάξης, μελανὴν τινα κατατομὴν ὄρους, προεξέχοντά τινα βράχον, ὃν ἠδύνατό τις σχεδὸν νὰ ἐγγίση ἐκτεινωντὴν χεῖρα ἐξωθεὶ τῆς θυρίδος· καὶ οὐδὲν ἄλλο ἤκουον ἢ τὸν ἔρρυθμον βηματισμὸν τῶν ἵππων καὶ τὸν συριγμὸν ὀχληροτάτου ἀνέμου, ὅστις οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔπαυσε πνέων. Πλησίον μου ἐκάθητο νέος τις ἀμερικανὸς ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἰδιόρρυθμος μέχρι τρέλλας, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη, δὲν εἰξεύρω πόσας ὥρας, στηρίζων τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ὤμου μου, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅπως ἀνακράξῃ μετὰ κλαυθυμηροῦ τόνου:

— ὦ, τί νύκτα! τί τρομερὰ νύκτα!

Χωρὶς νὰ ἐννοῇ ποσῶς ὅτι ἡ κεφαλὴ του μοὶ ἔδιδε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράσω καὶ ἐγὼ τὸ αὐτὸ παράπονον, ἀλλὰ διὰ διάφορον λόγον. Εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν κατήλθομεν ἀμφότεροι καὶ εἰσῆλθομεν εἰς μικρὸν πανδοχεῖον, ὅπως πῖωμεν ποτόν τι. Μὲ ἠρώτησεν ἐὰν ταξιδεύω χάριν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων.

— Ὁχι, κύριε, τῷ ἀπεκρίθην, ταξιδεύω χάριν διασκεδάσεως. Καὶ σεῖς, ἐὰν μοὶ εἶνε ἐπιτετραμμένος;

— Εγὼ, ἀπήντησε μετὰ πολλῆς σοβαρότητος, ταξιδεύω ἕνεκεν ἔρωτος.

— Ἐνεκεν ἔρωτος;

— Ἐνεκεν ἔρωτος.

Καὶ ἀμέσως, χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσω τι πλέον, ἤρξατο νὰ μοὶ διηγήται μακρὰν ἱστορίαν περιπετειώδους ἔρωτος, περὶ συνοικισίου ἀποτυχόντος, περὶ ἀπαγωγῶν, περὶ μονομαχιῶν, καὶ περὶ πλείστων ἄλλων, καταλήξας εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ταξιδεύει διὰ νὰ διασκεδάσῃ, καὶ λησμονήσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἔρωτός του. Καὶ πράγματι, ἐζήτησε νὰ διασκεδάσῃ ὅσον ἠδύνατο, διότι εἰς ὅλα τὰ πανδοχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσῆλθομεν, ἀπὸ τοῦ πρώτου τούτου μέχρι τοῦ τελευταίου, δὲν ἔπαυσεν ἐνοχλῶν τὰς ἐν αὐτοῖς ὑπηρετούσας γυναῖκας, πάντοτε μετὰ πολλῆς σοβαρότητος ὁμολογουμένως, ἀλλὰ καὶ μετὰ τινος αὐθαδείας, ἣν δὲν ἤρκει νὰ δικαιολογήσῃ ὁ πόθος τῆς διασκεδάσεως.

Περὶ τὴν τρίτην ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐφθάσαμεν εἰς τὰ σύνορα.

— Ἐφθάσαμεν εἰς Ἰσπανίαν! ἀνέκραξέ τις.

Ἡ ἀμαξα ἔστη. Ὁ ἀγγλος καὶ ἐγὼ κατήλθομεν ἐκ νέου καὶ μετὰ πολλῆς περιεργείας εἰσεχωρήσαμεν εἰς μικρὸν πανδοχεῖον, ὅπως ἴδωμεν τὰ πρῶτα τέκνα τῆς Ἰσπανίας ἐντὸς τῶν ἰδίων αὐτῶν οἰκιῶν. Εὗρομεν ἡμίσειαν δωδεκάδρα τελωνοφυλάκων, τὸν πανδοχεῖα, τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του, ἀπαντας καθημένους περὶ τὴν ἐστίναν. Μᾶς ἀπηύθυναν ἀμέσως τὸν λόγον, καὶ ἀπήντων εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου μετ' ἀφελοῦς καὶ χαριέντος τρόπου, ὃν δὲν ἤλπιζον νὰ εὔρω παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς Καταλωνίας, τοὺς ὁποῖους τὰ γεωγραφικὰ λεξικά περιγράφουσιν ὡς ἀνθρώπους τραχεῖς καὶ ὀλιγολόγους.

Ἐζητήσαμεν νὰ φάγωμέν τι· μᾶς προσέφερον τὸ γνωστὸν ἰσπανικὸν chorizo, εἶδος τι ἀλλᾶντος πλήρους πεπέρεως κατακαίοντος τὰ ἐντόσθια, μίαν φιάλην οἴνου γλυκοῦ καὶ ὀλίγον ξηρὸν ἄρτον.

— Καὶ τί κάμνει ὁ βασιλεὺς σας; ἠρώτησα ἓνα τελωνοφύλακα, ἀροῦ ἔπτυσσε τοὺς πρώτους βλωμούς.

[Ἐπετεῖ συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΧΑΡΙΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Ἀμερικανικὸν διήγημα.

Ἐμπορος ὢν ἐξαγωγῆς, εἶχον κάμει διὰ μέσου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μακρὸν ταξείδιον, ὅπερ μὲ παρέσυρε μέχρι τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου.

Ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐπιστρέψω εἰς Εὐρώπην, θὰ ἦμην πολὺ ἀνόητος μὴ χρησιμοποιοῦν πρὸς ὄφελός μου τὴν σῶφρονα πεῖραν τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐμπορίου, ἣν ἀπέκτησα διαμείνας δέκα ὀκτὼ μῆνας εἰς τὰς κυριωτέρας ἐμπορικὰς πόλεις τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας, καὶ ἀπέστειλα εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν μεγαλυπόλεων τὴν ἐξῆς σημείωσιν πρὸς καταχώρισιν ἐν ταῖς μικροσκοπικαῖς γνωστοποιήσεσιν, αἵτινες κατέχουσι τὸν μεγαλείτερον χῶρον ἐν τῷ ἀμερικανικῷ τύπῳ καὶ εἶναι ἐν γένει τὸ πλέον ἐνδιαφέρον αὐτοῦ μέρος:

•Γάλλος ἔμπορος, γνωρίζων τὴν ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν, ὡς καὶ τὸ ἀγγλικὸν καὶ γερμανικὸν ἐμπόριον, ζητεῖ διὰ τὴν Εὐρώπην, ὅπου ἐπανάκαμπτει, τὴν ἀντιπροσωπεῖαν ἀμερικανικῶν οἰκῶν. Ἀπευθυντέον: Αἰμάρ· γραφεῖον Μόρνινγκ. Κάλ. Ἁγίου Φραγκίσκου.

Ὁ Οὐίλσον, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν οἱ συμπατριῶταί του Γάλλοι δὲν ἐνόησαν καὶ εἰς ὃν ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἀνήγειρεν ἀνδριάντας, οὐδέποτε ἔσχεν, ἐν τῇ περιφθίμῳ δικογραφίᾳ του, ἀλληλογραφίαν τόσον ὀγκώδη, ὅσον ἡ ἰδική μου, ἥς ἀφορμὴ ἐγένετο ἡ μικροσκοπικὴ ἀγγελία μου. Θὰ παραλείψω, ἀναγνώστα, πλῆθος ἐπιστολῶν, καὶ παραθέτω ἐνταῦθα μίαν μόνον, ἀποπλανηθεῖσαν, βεβαίως, τὴν δυστυχή, ἐν μέσῳ τῆς βροχῆς τόσου ἀηδοῦς γεγραμμένου χάρτου.

Ἴδου ἡ ἀκριβὴς μετάφρασις:

• Ἀγαπητὲ Αἰμάρ!

• Ἀνυπομονῶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ὑπάγω εἰς Εὐρώπην καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχῆς τότε μόνον, ὅταν ἐκπληρώσω τὸν πόθον μου τούτον.

• Εἶμαι νέα χήρα, εἰκοσιπενταετής, μόνη ἐν τῷ κόσμῳ, ὠραιότατη, ἀλλ' ἀξιοσέβαστος, καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἐκουσίαν μοναξίαν, εἰς ἣν εὐρίσκομαι, μὴ ἔχουσα ἢ καλὰς μόνον σχέσεις. Ἀναμφιβόλως, αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὴν ἀγγελίαν σας, θ' ἀριθμοῦνται καθ' ἑκατοντάδας, ἢ δ' ἐπιστολή μου διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ριφθῇ εἰς τὸν κόφινον τῶν ἀχρηστων χαρτίων, διότι δὲν εἶναι καλλιγεγραμμένη, ἐνῶ σεῖς θὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν ἄλλην τινα, μὲ ὕψος ἐπιτετηδευμένον καὶ μὲ καλλιγραφίαν πλέον χαριτωμένην!

• Μάθετε λοιπὸν, ὅτι μὴ ἔχουσα τὸ δῶρον τοῦ γραφῆν ὠραῖα, ἐξέχω οὐχ ἧττον εἰς ἄλλα μύρια πράγματα. Μὴ ἐπιμένετε λοιπὸν εἰς τὴν ἀτέλειαν ταύτην, ἀφοῦ, ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε ἦναι μία καλὴ σύντροφος καὶ ὄχι κάλαμος λεπτός, φοῖνιξ τῆς ἀλληλογραφίας.

• Γνωρίζετε πολλὰς γλώσσας, λέγετε, κ' ἐγὼ ἐπίσης, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς γαλλικῆς, ἐπειδὴ κατάγομαι ἐκ Καλλιφορνίας. Ἐχω ἀνάστημα πέντε ποδῶν καὶ τριῶν καὶ ἡμίσεως δακτύλων, δέρμα λεπτότατον, κόμην καστανὴν, χρῶμα φυσικόν, ὀλικὸν βάρος 135 λιτρῶν, τρόπους καθ' ὀλοκληρίαν select..... πέποιθα δέ, ὅτι ἐὰν σὰς συναντήσω καθ' ὁδόν, θὰ στρέψετε νὰ μὲ παρατηρήσετε....

• Τώρα σεις; Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἴσθε πολὺ γέρον, τόσον γέρον ὥστε..... τέλος ἐννοεῖτε..... καὶ ὄχι ἄσχημος, πρὸ πάντων. Βεβαιότατα θὰ σᾶς ἀρέσω, ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ μὲ ἴδῃτε. Ἐὰν ἔχετε τὴν κλωσύνην ν' ἀπαντήσετε, πρᾶξατέ το εἰς ἐκείνην, ἥτις ὑπογράφει τὴν παρούσαν:

• Μις ΤΖΕΝΗ Ο' ΓΙΑΣΚΥ.

• Ἅγιον Φραγκίσκον.

• Poste Restant •.

* *

Τὴν λατρευτὴν νεάνίδα! Κόμη καστανή, δέγμα λευκώτατον κτλ. Τέλος πλήρης συμφωνία μετὰ τῆς ἐν τῇ ἐπιστολῇ περιγραφῆς.

Οὐδὲν ἔλειπεν, οὐδὲ οἱ τρεῖς καὶ ἥμισυς πόδες! Ἄλθως, κρῖμα θὰ ἦτο νὰ τὴν ἀφήσω νὰ χαθῆ, τὴν ἀγαπητὴν μικράν, ἀποποιούμενος τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀμέτρου ἐπιθυμίας τῶν ταξιδίων, ἥτις τὴν κατέτρυχεν.

Εἶχον ἀπαντήσει ἓνα ἄγγελον· ἐὰν τὸν ἄφῃνον, τίς οἶδεν ἐὰν ποτὲ εὔρισκον ἄλλον!

Δι' ἐμέ, ἡ περίπτωσις αὕτη ἦτο ἀρίστη, ὅπως φαιδρύνω τὴν ἐπιστροφὴν μου· ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἡ ματαιοδοξία μου διεθρύπτετο, ὀδηγῶν ὡς σύζυγόν μου τὴν θελκτικὴν ταύτην ξένην. Φθάνων εἰς Παρισίους, πόσον εὐχαρίστως θὰ ἐδίδασκον αὐτῇ τὴν παρισινήν ἀνατροφὴν, χωρὶς νὰ ὑπολογίσω τὴν ἐκπληξίν τῶν φίλων μου, τῶν περιπατητῶν τῶν βουλευδάρτων, ἀναμενόντων νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον μιᾶς ἐρυθροδέρμου καὶ εὔρισκομένων πρὸ μιᾶς γυναικὸς πλήρους χάριτος καὶ θελγῆτρων!

Ἦμιν ὑπερήφανος, ἐκ τῶν προτέρων, καί, μὰ τὴν ἀλήθειαν, εὐλόγως. Ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν μου θὰ μετέπιπτεν ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπληξίν· ἐνδύματα, συρμός, διασκεδάσεις, θέατρα καὶ ὄλα τὰ λοιπά! Ἡ μικρά της καρδιά θὰ ἦτο λίαν ἀγνώμων—ἐσκεπτόμην—ἐὰν ἀντὶ τόσων τέρψεων δὲν ἐλπυσμένη διὰ παντὸς τὴν Καλλιφορνίαν καὶ τοὺς κατοίκους της, διὰ νὰ συνδεθῆ ἐξ ὀλοκλήρου μεθ' ἐνὸς ἀγάμου, ὡς ἐγώ.

Ὅθεν δὲν ἐβράδυνα ν' ἀποφασίσω. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ὁ ἔκτακτος συρμός, ἀπαρτιζόμενος ἐκ τῶν κινητῶν αὐτῶν μεγάρων, ἅτινα οἱ Ἀμερικανοὶ καλοῦσι Pullmans-Cars καὶ ὅστις διασχίζει ἅπασαν τὴν Ἀμερικὴν, μᾶς μετέφερεν ὀλοταχῶς εἰς Νέαν Ὑόρκην, ὅθεν θὰ ἐπιβιβαζόμεθα, διευθυνόμενοι εἰς Γαλλίαν.

* *

Ἐπὶ μακρὸν θὰ μένωσιν ἐν τῇ μνήμῃ μου ζωηραί, πλήρεις χαρᾶς καὶ κρυφίας εὐδαιμονίας, αἱ ἐξήκοντα ὀκτὼ ἐκεῖναι ὦραι, αἵτινες χωρίζουσι τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ αἵτινες, ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει, θὰ μοὶ ἐφαίνοντο μακρὰ καὶ ἀνιαραί. Ἡ νέα συνοδός μου, ἐλαφρὰ ὡς δραπέτις μοναστηρίου, εὔρισκουσα εἰς τὸ μικρότερον πρᾶγμα ἀφορμὴν εἰς παιδικὰς διαχύσεις, γελῶσα διὰ τὸ τίποτε, ἐφέρετο ἀφελέστατα ὡς νεαρὰ γυνή, ὡς κορασις σχεδόν, ἥτις αἰσθάνεται ἑαυτὴν εὐτυχῆ νὰ κάμνη φανερόν ὅτι ἀνήκει εἰς σύζυγον τῆς ἐκλογῆς της.

Ἐπέμενεν, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς κακὰς γλώσσας, νὰ τὴν ἐγγράψω ὡς σύζυγόν μου εἰς τὰ ὀνομαστικὰ εἰσιτήρια, καὶ αἱ παρειαί της ἐχρωματίζοντο

ἐκ χαρᾶς, ὁσάκις ὀδῆγός της ἀμαξοστοιχίας, ἐπισκεπτόμενος τὰς ἀμάξας, μοὶ ἔλεγε:

— Τὸ εἰσιτήριόν σας ὡς καὶ τῆς κυρίας σας.

Καὶ ἀπέκοπτεν αὐτά.

Ἄλθως ἐφαίνόμεθα ὡς νεόνυμφοι ἐν πλήρει σελήνῃ τοῦ μέλιτος, ταξιδεύοντες τὴν ἐπιούσαν τῶν γάμων τῶν.

Δὲν ἠπατήθην, θὰ ἦτο πράγματι ἡ θελκτικώτερα σύντροφος, ἢν ἠδύνατό τις νὰ ἐπιθυμήσῃ.

— Νέα Ὑόρκη! Κύριε! Νέα Ὑόρκη! ἐφώναξε πρῶϊαν τινά, διὰ μέσου τῶν παραπετασμάτων τῆς μικρᾶς κλίνης, ἐν ἧ ἀνεπαυόμην βαυκαλιζόμενος ἠδέως ὑπὸ τοῦ τιναγμοῦ τῆς ἀμάξης, ὁ μαῦρος θεράπων, ὁ ἐπιτηρῶν τὸ διαμέρισμά μας.

Κατηραμένε μαῦρε! Πόσῃ ἀντιπάθειαν ἔτρεφον κατ' αὐτοῦ.

Τὸν βλέπω ἀκόμη εἰδοποιούντά με ἐκάστην ἐσπέραν, μὲ τὴν πανοῦργον φωνήν του, ὅτι ἡ κλίνη μου ἦτο ἐτοίμη, καὶ προσθέτοντα:

— Ἄπ' ἐδῶ τῶν κυρίων, ἀπ' ἐκεῖ τῶν κυριῶν!

Μισπτόν ὄν, ἐπιβάλλον μοι καθ' ἐσπέραν, ἔνεκα τοῦ κανονισμοῦ, τὸν χωρισμόν!

Ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἐνεδύθην ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ!

Νέα Ὑόρκη, φαντασθῆτε τὸ μαρτύριον τοῦ Ταντάλου ἔλπε δι' ἐμέ! Μετ' ὀλίγον ἔμελλον νὰ καταλαβῶ παρὰ τῇ ἐρωμένῃ μου θέσιν πραγματικὴν...

Β

Ἀναγνώστα, δὲν ἐταξείδευες εἰμὴ ἐν Εὐρώπῃ. Μὴ εἴπῃς λοιπὸν ὅτι γνωρίζεις τί εἶναι Ξενοδοχεῖον. Ἀγαπᾶς τὸ ἀπροσδόκητον; Ὑπαγε εἰς Νέαν Ὑόρκην. Ἐὰν, ἀποβιβαζόμενος, ἴδῃς εἰς τὴν θύραν τῶν δεξαμένων, σταθμεύουσαν ἐν τῷ βορβορῶδι πηλῷ τῶν προκυμαιῶν, ἐν μέσῳ τῆς ἀενάου κινήσεως τῶν μικρῶν τετρατρόχων ἀμαξίων, βιγονίων, ἀτμομηχανῶν καὶ πολυχρόμων ἀμαξῶν τοῦ τροchioδρόμου, ἄμαξαν, συρμοῦ Λουδοβίκου ΙΕ', κατάχρυσον, ἐρειδομένην ἐπὶ τῶν ὀκτὼ ὑψηλῶν ἐλασμάτων της, μὲ ὑπνρέτας ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν, μὴ ἐκπλαγῆς! Ταξιδιωτὰ, οἰοσδήποτε καὶ ἂν ἦσαι, τὸ ἡγεμονικὸν ἐκεῖνο ὄχημα διὰ σὲ ἵσταται ἐκεῖ. Ἀνελθε, πρᾶξον ὡς ἐγώ, θὰ σὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ε' Παρόδου, τὸ πρότυπον τῶν Ξενοδοχείων, κατὰ τοὺς Ἀμερικανούς. Θὰ ἦσαι πολὺ καλὰ ἐκεῖ. Πίστευσον εἰς τὴν πειρὰν μου. Πρῶτον, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του εἰς τὴν ἄνω πόλιν, τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦτο εἶναι εἰς τὸ κέντρον παντὸς ὅ,τι δύναται νὰ καταστήσῃ εὐάρεστον τὴν ἐν Νέῳ Ὑόρκῃ διαμονήν. Ἐπειτα δέ, εἶναι τὸ ἐπισήμως καθιερωμένον εἰς τὴν ὑποδοχὴν ὄλων τῶν ἐπιφανῶν ταξιδιωτῶν, Ξενοδοχεῖον, ἢ τοῦλάχιστον μέλλον νὰ ἦναι τοιοῦτον.

Ἄλλ' ἐὰν ὡς ἐγώ ταξιδεύῃς ἐν συνοδίᾳ, προσοχὴν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ταξιδιωτῶν· ἐνθυμοῦ τὴν ἱστορίαν μου πρὶν ἢ ἐγγράψῃς τὰς ιδιότητας τῆς συντρόφου σου.

Τὸ κατ' ἐμέ, θὰ ἐξελάμβανον παράφρονα ἐκεῖνον, ὅστις θὰ μ' ἐβεβαίον ὅτι τὴν ἐπιούσαν τῆς εἰς Νέαν Ὑόρκην ἀφίξεώς μου, θὰ ἐνεφανίζομην ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τοῦ Ἰέφερσον-Μάρκετ καὶ τοῦ ἐντίμου δικαστοῦ Γιλδερσλέβ! Ἐν τούτοις, τοῦτο ἀκριβῶς μοὶ συνέβη, χωρὶς νὰ ἐννοήσω τί παρ' ἐμοῦ ἐζήτουν.

* *

Τὴν προτεραίαν, ἀφικόμενοι, κατελύσαμεν εἰς τὸ ρηθὲν Ξενοδοχεῖον τῆς Ἐ' Παρόδου καὶ ἰδίᾳ χειρὶ ἐνέγραψα τὴν Ζένην καὶ ἐμὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου καὶ κυρίας Αἰμάρ ἐκ Παρισίων. Καὶ τοῦτο χάριν τῶν τύπων. Τὸ ἀπόγευμα ὑπὸ τὴν πρόφασιν νὰ ἴδῃ συγγενεῖς τῆς τινὰς ἢ Ζένην ἐξῆλθε καὶ δὲν τὴν ἐπανεῖδον πλέον. Ἡ ἡμέρα παρήλθεν, ἐγὼ δὲ τὴν περιέμενον μεθ' ὑποκώφου στενοχωρίας ἐλπίδος διαψευσθεῖσθαι.

Ἄλλὰ βεβαίως τὸ αἰσθημᾶ μου τοῦτο δὲν ἦτο ἀνυσυχία, μᾶλλον δὲ ἀνυπομονησία ἡδύνατο νὰ κληθῇ. Ἡ Νέα Ἰόρκη εἶναι σχεδὸν τόπος πεπολιτισμένος ὅσον καὶ αἱ μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης· ποῖον λοιπὸν κίνδυνον ἡδύνατο νὰ διατρέξῃ ἐν ἡμέρᾳ γυνὴ τις μόνη; Ἴσως, ὁ φόβος μακροῦ πλοῦ, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς διὰ τὴν Γαλλίαν ἐπιβίβασεως, θὰ τῆς ἀπεδίωκε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ταξιδίου, καὶ ἡ προσφιλιὰς μου μικρὰ δὲν ἐτόλμα νὰ μοὶ τὸ ἐξομολογήθῃ! Ἄλλ' ὄχι! Τί ἀνόητος ποῦ εἶμαι νὰ βασανίζω τὸν νοῦν μου! Ἀπλούστατα, κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν τῆς θὰ τὴν ἐκράτησε νὰ γευματίσῃ. Θὰ ἐπέστρεφεν ἀργά!

Τέλος ἐδείπνησα μόνος καὶ εὐρισκόμην εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῶν σκέψεών μου, ὅτε ὑπνρέτης τοῦ Ξενοδοχείου μοὶ ἐνεχείρισε χάρτην, πάχους καὶ σχήματος ἀσυνήθους.

Τί ὄρνιθοσκαλισμάτα! Τί ἀκατανόητα πράγματα!

— Εἶναι κληῖσις, μοὶ εἶπεν ὁ ὑπνρέτης δουλοφρονέστατα στὰς ὀπισθὲν μου· καὶ βλέπων ὅτι ἐσκεπτόμην τί τάχα νὰ ἦτο αὐτὸ τὸ χαρτίον, ὁ κλητὴρ περιμένει τὸ ἐπιδοτήριον· ἐὰν ὁ κύριος θέλει νὰ ὑπογράψῃ ἐδῶ;

Καὶ μοὶ προέτεινε φύλλον χάρτου, δεικνύων μοὶ ποῦ ἔπρεπε νὰ θέσω τὴν ὑπογραφήν μου.

Μηχανικῶς ὑπέγραψα.

Ἦτο κληῖσις ἐν πλήρει τάξει. Ἠδύνατό τις ν' ἀμφιβάλλῃ ὡς ἐκ τῆς δυσαναγνώστου γραφῆς, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἐννόουν τί ἐσήμενον ὄλ' αὐτά! Ὅ,τι ἐβλεπον ἦτο ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς πτωχῆς μου Ζένης. Τί τάχα νὰ συνέβῃ; Ἴδου βεβαίωτα διατὶ δὲν ἐπέστρεψεν. Ἐκαλούμην τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τοῦ Ἰέφερον Μάρκετ. Ἄς ἴσυχάσῃ ἢ ἀγάπῃ μου, δὲν θὰ λείψω νὰ ὑπάγω αὐρίον.

[Ἔπεται τὸ τέλος]

X.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἄν ὑπάρχῃ ἐπιστήμη, ἧς ἡ γνώσις ἀποβαίνει ἀπολύτως ἀναγκαία εἰς πάντα ἄνθρωπον, ἡ ἐπιστήμη αὕτη εἶναι βεβαίως ἡ ὑγιεινὴ ἡ, ἧς σκοπὸς οὐ μόνον ἡ παράτασις τῆς ζωῆς καὶ ἡ διατήρησις τῆς ὑγείας, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ φυσικῆν καὶ ἠθικῆν ἐποψίν βελτίωσις τοῦ ἀνθρώπου.

Τοιαύτη ἡ ὑγιεινὴ πρέπει νὰ εὐρίσκη θεῖσιν πανταχοῦ, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰς πάσης φύσεως καὶ ὕλης περιοδικὰ, ἐπιστημονικὰ, θρησκευτικὰ, ἐπιτηδευματικὰ κ. λ. ἰδιαιτάτα δὲ, νομίζομεν, εἰς τὰ οἰκογενειακὰ ἀναγνώσματα, οἷον τὰ Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα, ἐν οἷς πρέπει νὰ συνδύαζται τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ψυχοφελοῦς καὶ τοῦ ὀφελίμου.

Ἡ καλὴ οἰκοδόποινα, ἀφιερῶσα τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τῆς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καλοῦ μυθιστορήματος, διηγήματος ἢ περιηγήσεως, θὰ εὖρη ὡς ἐπιδόρπιον ὑγιεινοῦς τινὰς κανόνας, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων πολλὴ θὰ προκύψῃ

ἢ εἰς αὐτὴν καὶ τὴν οἰκογενειάν τῆς ὀφέλεια. Ἡ μάθη-
τρια ἢ ἡ πτυχιούχος κορασις ἀκόπως οὕτω θὰ μάθῃ τὰ ὑγιεινὰ παραγγέλματα, ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν ὁποίων θὰ δυνήθῃ, μήτηρ οἰκογενείας βραδύτερον γενομένη, ν' ἀνα-
θρέψῃ τὰ τέκνα τῆς καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὰ ὑγιᾶ καὶ ρο-
μαλέα. Ὁ νεανίας, ὁ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς πρώτης νεότητος διατελῶν, θὰ γνωρίσῃ τί πρέπει ν' ἀποφεύγῃ ὡς ἐπιβλα-
βὲς τῇ ὑγείᾳ κ. τ. λ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, πᾶς τις ὀφείλει νὰ μάθῃ καὶ νὰ ἐνστερνισθῇ τοὺς στοιχειωδεστάτους κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Πόσον μεγάλη ἡ χρησιμότης τῆς ὑγιεινῆς καταφαίνεται ἐκ πολλῶν περιστάσεων, ὡς πολὺ ἠθέλομεν ἐκταθῆ ἂν ἀπη-
ριθμοῦμεν. Ἐν τούτοις δὲν θεωροῦμεν ἀναφελὲς ν' ἀνα-
φέρωμεν τὸ ἐπόμενον ἱστορικὸν γεγονός.

Ὁ Cornaro, εὐγενὴς Ἑνετός, καταβλήθεις ὑπὸ τῆς τεσσαρακονταετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας ἐκ τῶν πολλῶν κατα-
χρήσεων καὶ βλέπων ἐγγίζον οἰκτρῶς τὸ τέλος του, ἀπεφά-
σισε νὰ μεταβάλῃ ριζικῶς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ αὐστηρῶς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς. Τὰ ἀπο-
τελέσματα ὑπερέβησαν τὰς προσδοκίας του, διότι οὐ μόνον ἔζησε μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 103 ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν μα-
κρὸν αὐτοῦ βίον διήλθεν ἐν εὐεξίᾳ ὁματικῆ τε καὶ δια-
νοητικῆ. Τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ νοός του διαύγεια, ὥστε γεγηρακῶς ἤδη συνέγραψεν ὀγκώδη τόμον περὶ Ἐγκρα-
τείας.

Μετὰ χαρᾶς λοιπὸν θὰ δεχθῶσι, νομίζομεν, οἱ ἀνα-
γνώσται ἡμῶν τὸν γεωτερισμὸν, ὃν εἰς τὰ Ἐκλεκτὰ Μυ-
θιστορήματα εἰσάγομεν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου, ἀφι-
ερῶντες ὀλίγον χῶρον εἰς ἀναγραφὴν τῶν στοιχειωδῶν ὑγιεινῶν κανόνων καὶ παραγγεμάτων.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

ΜΕΤΑ ΧΡΟΝΙΚΩΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

κυρίας Ἀσπασίαν Ζ Ζαρεφοπούλου, Σπυριδοῦσαν Γιαννοπούλου, Ἐλέ-
νην Χατζημαχάλη, Ἐλένην Κατσαῖτου καὶ κ. Νικ. Ζ. Χρηστόπουλον, Ἄλ.
Στέλλαχ, Ἰωάν. Σωμερίτην, Γεώργιον Ἐλευθερίου, Στυλιανόν
Βισδικῆν, Γεώργιον Μπέμπζον, Ἄντ. Μιχαηλοῦδην, Γεώργ. Σκλιᾶν,
Ι. Μιχαηλοπούλου, Ἀλέξ. Π. Δουζίταν, Γεώργιον Μαλάμη, Σπυριδῶνα
Σπυρόπουλον, Ἀλέξ. Δελάστην, Σπυριδῶνα Κατσίμη, Σπυριδῶνα Γο-
ρέλλη, Σπυριδῶνα Μαρτίον, Ἀνδρέαν Γζόκην καὶ Ἰωάν. Φοντιάν. Συν-
δρομαὶ ἡμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Σπυρ. Παπούλην. Ἐλήφθη
ταχυδρ. ἐπιταγή. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Δημ. Κολποδίνον. Ἐλήφθη ἀντί-
τιμον συνδρομῆς Ἐκλεκτῶν καὶ Ἀπομνημονευμάτων. Εὐχαριστοῦμεν
διὰ τὴν θερμὴν ὑμῶν ὑπὲρ τῶν Ἐκλεκτῶν φροντίδα. Τὰ φυλλάδια ἀπο-
στέλλοντα ταχτικώτατα. Ἀπορούμεν πῶς συμβαίνει ἡ καθυστέρησις. —
κ. Ν. Δ. Βοζιανόπουλον. Παρὰ τοῦ κ. Χαρισιάδου ἐλήφθησαν φρ. χρ. 30.
Εὐχαριστοῦμεν. Φύλλα καὶ βιβλίον ἀπεστάλησαν. — κ. Ν. Ἀθανασιά-
δην. Ἐλήφθησαν φρ. χρ. 15, ἀντίτιμον συνδρομῆς σας ἀπὸ 1ης Μαρτίου.
Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Κωτσάκη. Ἐλήφθησαν δρ. 4 — κ. Κωνστ.
Σ. Ζηροῦδάκη. Συνδρομῆς σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξις καὶ φύλλα ἀπεστάλη-
σαν. — κ. Σπ. Παγώνην. Ἀπεστάλησαν 7 σειραὶ Ἀπομνημονευμάτων.
— κ. Ἀλέξανδρον Δελάστην. Ἀπεστάλησαν. — κ. Σπυρ. Γουλιῆν. Ἐλή-
φθησαν φρ. 30. — κ. Π. Ἀναγνωστόπουλον. Ἐλήφθη ἀντίτιμον. Λογα-
ριασμοὶ ἀκριδῆς· συνέδη λάθος. Φύλλον ἀπεστάλη. — κ. Παστανίαν. Γ.
Παπατερζιόπουλον. Ἀπεστάλησαν. — κ. Στυλ. Α. Ἀντύπαν. Τόμοι
Ἐκλεκτῶν καὶ Ἀπομνημονευμάτων ἀπεστάλησαν. — κ. Γ. Π. Λαό-
ριον. Ὅταν ἀνατείλῃ ἡ 1 Νοεμβρίου 1831 θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Η' ἔτος.
Δὲν δύναμεθα δὲ νὰ περᾶσθωμεν ὅτι δὲν ἠννοήσατε τὸ λάθος τοῦ διεκπε-
ρωτοῦ ἡμῶν. — κ. Ἀριστοφάνην Μπιζάκη. Ἀντίτιμον ἐλήφθη. Φύλλα
Ἐκλεκτῶν, Ἀπομνημονευμάτων καὶ βιβλία ἀπεστάλησαν. — κ.
Ν. Γ. Στροβροτόδην. Ἀπεστάλησαν. — κ. Στυλιανόν Ἀντύπαν. Ἐλήφθη
ταχυδρ. ἐπιταγή. Ἐγράψαμεν. — Δεσποινίδα Ἀναστασίαν Σταυροπούλου.
Ἐλήφθη ἀντίτιμον συνδρομῆς Ἐκλεκτῶν καὶ Ἀπομνημονευμάτων
ἀποστειλόντων. — κ. Ἰω. Δ. Παμάην. Ἐλήφθη ἀντίτιμον συνδρομῆς σας
Ἐκλεκτῶν τρ. ἔτους καὶ Γ', Ε' καὶ ΣΤ', ἐπίσης 240 φύλλον Ἀπο-
μνημονευμάτων καὶ Ἡμερολογίου Κυριῶν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π.
Γριτζάνην. Ἐλήφθησαν φρ. χρ. 80. Εὐχαριστοῦμεν Ἐγράψαμεν. — κ.
Ν. Γεωρόδον. Ἐλήφθησαν φρ. χρ. 100, ἐξ ὧν ἐμετρήθησαν τῶ διευθυντῇ
τῆς Φιλοκάλου Πηλεόπης φρ. 20. Ἐγράψαμεν.